

Előfizetési ár:

Egész évre	— — —	4 K.
Fél évre	— — —	2 K.
Negyed évre	— — —	1 K.
Egyes szám	— — —	20 f.

AZ ERDŐ

Hirdetések

egy hasábos garmondszedés milliméter soronkint 10 fillérrel, táblázatos és garmond betűnél kisebb betűfaj szedés másfélszerezes egységárral számítatik — Az egész oldal négy hasáb széles.

Előfizetőknek az álláskezeslet és kínálat rovata rövid közlésekre díjtalanul áll rendelkezésre.

Szerkesztő:

BALOGH ERNŐ

m. kir. erdőtanácsos.

Erdészeti és vadászati szaklap kisebb erdők birtokosai és kezelői, erdészeti altisztek, erdőőrök és vadőrök részére.

TULAJDONOS ÉS KIADÓ AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET.

Az előfizetési ár «Az Erdő» kiadóhivatala címén Budapest, V., Alkotmány-utca 6. szám alá küldendő. Ide intézendők a lap szeptemberi kiadására vonatkozó reklamációk is.

A lap szellemi részére vonatkozó levelezés (kéziratok stb.) «Az Erdő» szerkesztőségéhez, Budapest, V., Zoltán-utca 16. sz. intézendők. Kéziratok vissza nem adatnak.

«Az Erdő» munkatársai megfelelő írói tiszteletdíjban részesülnek, a melyet a szerkesztőség évnegyedenként utalványoz. A lap után netalán származó tiszta jövedelem teljes összegében az Orsz. Erdészeti Egyesület által kezelt oly alap javára fordítatik, a mely — később meghatározandó módon — e lapra előfizető erdészeti altisztek, erdő- és vadőrök javára fog szolgálni.

TARTALOM.

Az «Országos Erdészeti Egyesület» ausztriai tanulmányútjáról. (Szücs Elemér.)

Egy sörétfegyver legnagyobb teljesítőképessége. (Gothard Sándor.)
Országos agancskiállítás.

Külföldiek: Értesítés. — Harcz a vadorzóval. — Patkányirtás. — Rókairtás. — Időjelzés.

Hivatalos közlemények: Belföldi gyártmányú strichnin forgalombahozatala tárgyában. — Gyümölcsfeldolgozó gépek kiakosozása.

Változások az erdészeti szolgálat köréből.

Előfizetési díjak nyugtázása.

Szerkesztői üzenetek.

Tárca. Tévedés. (Steukáné-Bapcsányi Vera.)

Az Országos Erdészeti Egyesület ausztriai tanulmányútjáról.

Írta: Szücs Elemér, a nagyenyedi ref. Bethlen-főiskola főerdésze.

Az Országos Erdészeti Egyesületnek 1913. évi ausztriai tanulmányi útra szóló egyik ösztöndíját elnyervén, a tanulmányúton szerzett tapasztalataimat az alábbiakban ismertetem:

Az osztrák birodalmi fő- és székvárosban eltöltött rövid idő alatt, bár az alig volt arra elegendő, hogy térképpel kezünkben e nagyszerű világáros felől csak némi álmoképszerű fogalmat is szerezhessünk, volt egy körülmény, mely a nyitott szemmel járó-kelő szakember lelkében nem kis örömet kelthetett. Ez az utak és közterek befásításának és parkozásának oly nagy tökélyvel és szaktudással megfejtett kérdése, mely egyedül is érdemes volna arra, hogy hosszabb tanulmány tárgyává tétessék.

A Burgring és Opernring környéke, s ezen kívül számos köztér, nyilvános park és szélesebb-keskenyebb utca, valamennyi a legváltozatosabb módon, a legbujább fejlődésű és kifogástalanul gondozott fákkal és cserjékkel van beültetve. A míg gyéren ültetett, beteges, csenevész, sőt mesterségesen megnyomoritott koronájú fák a bejárt útvonalak mentén sehol sem voltak láthatók, addig annál gyakrabban láthattuk a legváltozatosabb fanemekből és cserjékből kialakított természetes tájképrészleteket, melyek eltakarják az eltakarni

valót és kétszeresen kiemelik a monumentális épületek művészi szépségeit.

Egyáltalán az utcák és közterek fásításánál meglátszik, hogy teljes mértékben érvényesül az alapos, német szakértelem mellett a természet ama törvénye, hogy minden a neki leginkább megfelelő helyen diszlik legszebben!

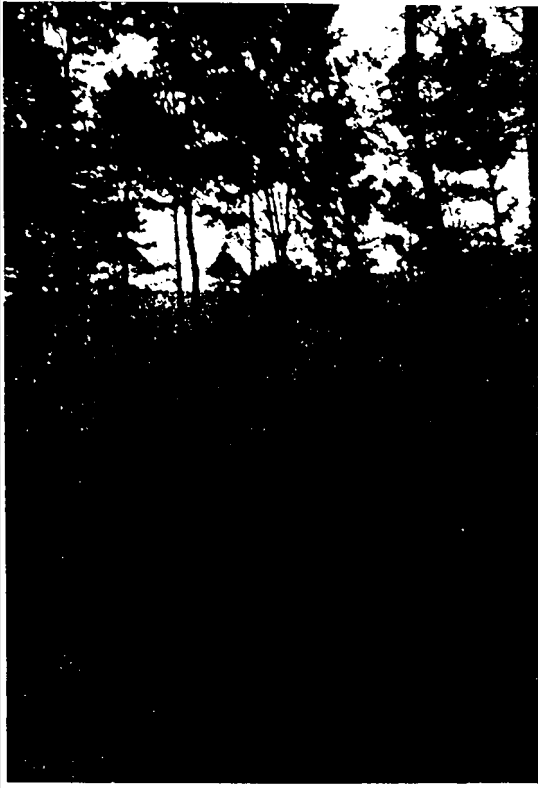
A természet van hiven utánozva mindenütt. Az útbefásításoknál nálunk annyira divó egyöntetűség kedvéért ott nem áldozzák fel a növények legtermészetesebb igényeit. Árnytüdő fanemek csak árnyékos utcaszorban, míg fényigényes növényzet csak a verőfényes oldalakon látható, zart sorokban vagy csoportokban, a szerint, a mint a közvetlen vagy visszaverődött fénysugarak erőssége és az állandó légvonat ereje azt indokolja és szükségessé teszi.

Méltán irigyelhetjük a bécsiektől ezt az olcsó és szép természetes díszet; de meg is becsülik azt ott jobban, mint nálunk. Az utcái növényzet védelme és ápolása bámulatos gondosságra vall. A járdaszéleken álló fák növe terének vasráccsal védett burkolat nélküli, állandóan felporhanyított része 4—5-ször akkora, mint a mekkora nálunk szokott lenni; pedig a mennyire szükséges ez a fák virulása szempontjából, ép oly czélszerű és gazdaságos is. Sok ezer fánál sok m.²-re megy ily módon a drága burkoló anyagban való megtakarítás, és csak ily nagy és bőségesen öntözhető nyitott növevény mellett lehet a növényzettől is megvédeni az egészséges és buja fejlődést.

E nagy szeretettel ápolott utcái növényzet ott nem áll sehol a fejlődés útjában. A míg a különböző vezetőek kedvéért ott egyetlen ágat sem csonkítanak meg, addig nálunk egy-egy drótszál kényelmesebb elhelyezésének kedvéért hányszor csúfolnak meg, vagy áldoznak fel évtizedeken át nagy kinnal felnevelt egész fasorokat.

Sajnos, hogy Schönbrunn és a Belveder világhírű kertészeti alkotásaiban nem gyönyörködhattunk, pedig ezek az Adria kiállításnál talán jobban is érdekelték volna bennünket.

A különben igen változatos Adria kiállításon is akadt azonban olyan dolog, mely erdészeti szempontból megemlítés nélkül nem hagyható. Ilyen a Karszt-befásítá-

1. kép. Részlet a Wiener-Waldból.

sok, lavina és kőgörgeteg megkötések, vadpatak-szabályozások és néhány dalmáciai szállító berendezés már közismert modellje, melyeket gyenge elrendezésű vadásztrofeák és egyéb természetrajzi dolgok tettek némileg változatosabbakká. A mennyire meglátszott az egész kiállításon a túlerős üzleti vállalkozás, épp úgy kiérzett ott mindenből annak politikai mellékíze is, a mennyi-

ben állandóan ébren akarták ezzel tartani a múlt évben annyira aktuális balkáni kérdések egész komplexuma iránti érdeklődést és igyekeztek minél több áldozatra kész hívet szerezni a monarchia tengerészeti céljainak megvalósításához. Az adriai partok számára ez feltétlenül hatalmas reklám volt, de hogy valami haszna volt-e, azt majd a jövő mutatja meg!

A tulajdonképeni tanulmányút az állami birtokot képező «Wiener-Wald»-ban (bécsi erdőben) vette kezdetét, hol engem főként az érdekelt volna, a mit nem láttam, t. i. az, hogy miként oldott meg modern módon egy nagy város közvetlen közelében fekvő nagyobb erdőbirtokon a házilag oszlop- és fuvarozás kérdése.

Az, hogy ezen már évezredek óta sűrű népességgel bíró kulturvidéken elterülő erdő minden részébe kényelmes út vezet, nem lepott meg. Hiszen ez az erdő-ség évszázadokon át azon luxuserdők közé tartozott, melyekben koronás fők elégitették ki vadászati szenvedélyeiket. Ma pedig a turisták ezrei valóságos rajként lepik el annak legtávolabb fekvő rejtett zugait is. Ily viszonyok mellett a fuvarozás kérdése könnyen megoldható. A sok apró vágástér fahozamát czélszerű kumett-hám felszereléssel ellátott, hidegvérű lovakkal, ügyesen épített teherbirású és befékezhető szekereken, a környék lakossága szállítja le a legközelebbi vasuti rakodóig 16—20 korona napi kereset mellett. Bizony messze van még ettől a mi jó székely góbánk nyikorgó szekere és kenderhámos, madzaggyeplős apró lovacskája, bár napi keresete ennek is elem már sok helyen Erdélyben a 16 koronát.

Hogy itt a faértékesítési viszonyok elsőrendűek, azt a világáros közelsége, s a külvárosok nagy faszükséglete bőségesen indokolja, s az a csodálatos, hogy ennek dacára az egyes választékok eladási ára alig haladja

TÁRCZA.

Tévedés.

Irta: *Steukáné-Bapcsányi Vera.*

A férfi kissé türelmetlenül, de udvariasan meghajtottta magát. Hangján észre lehetett venni, hogy únja már ezt a beszédet és szeretné befejezni.

— Azt hiszem az által, hogy leányát magamévá akarom tenni, legjobban bebizonyítom, hogy őt olyan-nak szeretem, a milyen, tehát minden további felelősé-
ség engem terhel.

— Ez mind nagyon szép és helyes, kedves Várkonyi, — szolt az öreg asszony, — de még sem szabad figyelmen kívül hagynia azt a tény, hogy leányom egészen más szellemben lett nevelve, mint a leányokat általában szokás. Ő olyan, hogy is mondjam — kissé «Über-weib», sőt még a mai túlmodern női nevelésnek is különleges példánya. Nem tagadom, ilyen leányokból alig lesz egy is az ideális feleség mintaképe, falura meg abszolút nem való. Azonkívül leányom nagy mér-

tékben önálló és nem szívesen tűr magánügyeibe beavatkozást; tudja, ezt még nekem, az édesanyjának sem engedte.

— Én férje és nem zsarnoka akarok lenni feleségemnek.

— Magától értetődik. De ha Magdában valami szentimentális, olvadozó asszonyt remél kapni, nagyon téved. Ez egy csöppet se férne meg hideg természetével és felvilágosodottságával. Azonkívül nemcsak figyelmeztetem, de beleegyezésem első feltételeként kikötöm, hogyha leányom egyszer bármilyen okból szabad akarna lenni, ön nem fog akadályt gördíteni eléje.

— Asszonyom, — szolt a férfi fejét büszkén magasba kapva, — én is kulturember vagyok és ha más nem, akkor önézetem és jóizlésem sem engedné feleségemet maradásra kényszeríteni, mikor menni akar!

— Jól van no, — csillapította az asszony megriadva kemény hangjától, — hiszen csak figyelmeztetni akartam, nehogy egyszer majd szemrehányással illessen.

Ez a párbeszéd valamikor még a tavasz elején folyt le Magda anyja és Várkonyi közt, azóta ismét tél lett és Magda már fél év óta Várkonyi felesége.

meg a kolozsvári, nagyenyedi és marosvásárhelyi egységárakat, a mi a mellett bizonyít, hogy a fa nyers állapotában nem olyan czikk, mely elbirna bármily magas áremelkedéseket. Az olyan teljesen egyenes, ág- és görcsmentes, 30 cm. középmérfőjűnél vastagabb tölgyrönkökért, mint a milyeneket lábon állva Purkersdorfbán láttunk, a 29 korona netto-ár a főbb vasuti vonalak 10—15 kilométeres körletében nálunk is mindenütt elérhető.

A bükk és gyertyán hasáb tűzifa *tömör köbméterenkénti* 10 koronás tőára pedig Nagyenyed vidékén már évek óta megvan. Itt ugyanis a bükk tűzifa ára három tömör köbméteres (négy ürméter) ölenként már három év óta 44—46 korona között áll. Ennek a választéknak a munkadíja 3—4 korona, fuvar költsége pedig 8—10 korona szokott lenni, tehát tömör köbméterenkénti tőára a 10'33—11'00 koronát már elérte.

Hogy az ottani fenyőanyagok 18 koronás tőára magasabbra nem bír emelkedni, annak magyarázata egyrészt abban keresendő, hogy fenyő-épületanyaguk minőség tekintetében messze mögötte áll a Kárpátok fájának, de ez egyszersmind azt is mutatja, hogy nálunk a fenyőfa-anyag még mindig annyira olesón adatik el, hogy az Bécsbe felszállítva, tehát a fuvar költségekkel már megterhelten, képes csak elérni az ottani piaci árakat.

A vágásterek természetes és mesterséges felújításának nagy kérdése ott sem áll sokkal előbbre, mint nálunk. Hogy az eredmény mégis kedvezőbbnek látszik, az a belterjesebb gazdálkodás és rendelkezésre álló szakképzettebb őrszemélyzet és az e célra fordított nagy anyagi áldozatok természetes következménye. Fokozza a sikert továbbá az a körülmény is, hogy úgy a kezelő, mint az őrző személyzet folyton szemlélheti a kísérleti tereken kipróbált különféle eljárás módokat, s közvetlenül,

empirikus úton jut birtokába oly szakismeretnek, melyekhez hozzájutni másoknak nem igen áll módjában.

Különösen meglátszik ennek a haszna a nagyjelentőségű tisztító vágás és áterdölési munkálatok végrehajtásánál. Ezeknek a fontos erdőgazdasági műveleteknek a fatömegre és a fa minőségére gyakorolt hatása a bemutatott kísérleti területeken annyira szembeszökően megfigyelhető, hogy ez alkalommal itt legalább két fontos körülményt vagyok kénytelen kiemelni.

Egyik az, hogy olyan erdőkben, hol a faállományt fényigényes fanemek alkotják, feltétlenül szükség van a bármily fanemből képződött aljnövedékre, mert egyrészt e nélkül a talaj termőképességének, üdeségének fenntartása és fokozása el sem képzelhető, másrészt pedig itt beigazolódott, hogy a természetes felújítás sikerét már csupán az az egyetlen körülmény is biztosítja, ha a vetővágás idejében a talaj gyeptakaróval még beborítva nincs. Miután pedig a gyepképződést éppen a sűrű aljnövedék gátolja meg legjobban, világos, hogy a természetes felújítás terén ennek óriási szerepe van.

A másik ép ily nagy jelentőségű dolog az, hogy az áterdölés alkalmával, mely munkálat az állomány fiatal korától a vágható korig minél többször, de mindig igen mérsékelt módon a legnagyobb gonddal és szakértelemmel hajtassék végre, már a legelső alkalommal ki kell válogatni és meg kell jelölni az úgynevezett elite-törzseket. Ezek a törzsek aztán a vágási korig akként nevelendők, hogy mindjárt az első alkalommal 5—10 éves korban *tavaszi időben* felnyesettessenek, azontúl pedig mindig olyan környezetben tartassanak, hogy oldalágak rajtuk ne képződhessenek s a törzsfa el ne görbülhessen. E végből a velők szomszédos faegyedek közül mindig csak az távolítottassék el, a melyeknek az elite-törzs kialakulására már többé semminemű hatása

Az üvegerkély, melyen reggelire van terítve, valóságos télkértté van alakítva. Buja délszaki növények széles levelei nyúlnak a magasba, repkény és folyondár futja be a falat s nyíló növénycsoportok barátságos lugasokká és fülkékké osztják az erkélyt: egy tenyérnyi tropikus világ a hóborította tében.

Magda hanyagul egy karosszékben hátradölvé bontogatja leveleit, míg szemben vele Várkonyi futja át frissen érkezett hírlapjait. Egy ideig csend van, csak a papir zizegése hallatszik. Az asszony fölemeli a fejét s levele fölött titkon a férjére tekint.

Rendkívül érdekes asszony, azok közül, kiket ugyan nem lehet határozottan szépeknek mondani, de van valami a megjelenésükben, a mi az ember szemét leköti és gondolkozásba ejti. Ilyen asszonyok után szoktunk az utcán megfordulni a nélkül, hogy tudnánk miért.

Keskeny, finom arca ma még fehérebbnek látszik s dús fekete haja még élesebb árnyékot von homlokára, mely alatt sötét szeme, mint két titokzatos csillag ismeretlen világokat és mélységeket rejt.

A férfi megérezte felesége tekintetét.

— Mondani akart valamit, Magda?

— Óh nem, csak elgondolkoztam egy kissé.

A férfi ismét belemélyedt lapjaiba, de nem tudott nyugodtan olvasni.

— Valami baja van, Magda, beteg?

— Nem, nem vagyok beteg.

— Pedig úgy látszik, még sápadtabb, mint máskor. Talán keveset mozog a szabad levegőn.

— Hiszen minden nap pontosan elvégzem a parkban az előirt sétát.

— Az semmi, a szabályos, kimért mozgás nem adja meg a testnek a szükséges erőt és ruganyosságot. Próbálna csak egyszer velem egy pár óráig skin gázolni a havat, vagy ródlin lesiklani a hegyről, óh, micsoda gyönyörűség, mikor az ember ottan a szüziiesen fehér világban hasíthatja a pormentes, napsugaras tiszta levegőt! Mintha újra születnék, könnyűnek és erősnek érzem magamat s karjaimmal szeretném átölelni az egész szép fehér mindenséget. Egyszer megpróbálhatná, Magda.

— Én? — Olyan elutasítóan mondotta az asszony, hogy a férfi zavartan ajkába harapott s egyszeriben le-

nincs, vagy a melyik annak további fejlődését a gyökér és korona konkurrenzia miatt veszedelmes mértékben hátráltatná. Az elito-törzsek fölfelé szorítása céljából a szomszédos fák legtöbb esetben nem többől vágatnak le, hanem csak lenyakaztatnak, mely esetben az aljnövedék nevelése helyenként feleslegessé válik.

E körülményes törzsnevelési eljárás, bár tényleg dús, gazdag aratást biztosítana, vajjon hogyan volna végre-hajtandó a mi külterjes viszonyaink mellett?

Egyelőre erről csakis olyan uradalmi erdőben lehetne szó, a hol a kezelő és őrző személyzet állandó jellegű, könnyen kiképezhető és egy emberre csak kevés működési terület jut. Hogy mily bámulatos eredményt érhetnénk így el a mi pompás tölgytermő talajunkon akkor, midőn ott külföldön, a hol a tölgy csak — hogy úgy mondjam — a vendégjog alapján otthonos, mégis 25—30 méteres ágmentes, gyertyaegyenességű hengeres törzseket szolgáltat, könnyen elképzelhető.

Miután a Wiener-Wald egész területén a jelenlegi erdőgazdasági irányzat szerint főczél az elegyes és minél értékesebb faállomány produkálása, a tiszta bükkösök vágásterületei természetes úton magról csak csekély részben újítottak fel. A fokozatos felújítási mód e miatt itt olyformán módosult, hogy a négy vágás közül a vetővágás is csupán csak ott nyer alkalmazást, a hol a vágás idejében a bükk-aljnövedék még egyáltalán nem mutatkozik; de a hol ebből már csak néhány százalékos elegyarányra való előnövédék látszik, ott egyenesen a tarolóvágás állítatik be, melynek befejeztével a vágásterületen maradó hézagok mesterséges úton, a fekvés és talajminőségnek megfelelően, tölgy makkvetés útján, vagy más értékes lomb- vagy tűlevelű fák csemetéivel telepíttetnek be.

Nagy előnyt nyújt e téren is itt a kézügyben fekvő

sok kísérleti terület, melyeken valamennyi alkalmazott közvetlenül megsejmelhető, minden fanemre és felújítási módra vonatkozólag a részére éppen szükséges dolgokat s e miatt a gyakorlati erdőgazda holmi kísérletezésekre egyáltalán nincs ráutalva, hanem minden intézkedésének sok évtizedes tapasztalat, számtalanszor kipróbált, jónak és előnyösnek bizonyult eredménye adja meg a biztos alapot.

Említésre méltó az itt beigazolt tapasztalati tények közül az is, hogy erdősitési célokra az idegen tenyészetű övből származó magvakból nevelt csemeték egyáltalán nem válnak be. A balti flóra erdei fenyője a pannoniai flóra bennszülöttje mellett egyáltalán nem állja meg a sarat; a szibériai vörösfenyő csak tengődik alpesi testvére tőszomszédóságában, s a svéd fenyő a jobb tenyészetű viszonyok daczára is messze mögötte marad a honi fajoknak.

Az itt szerzett tapasztalatok közül még csupán egy reánk nézve nagyon fontos körülményt kell kiemelnem, melynek nem tudása eddig tőlünk már annyi hiábavaló anyagi áldozatot kivánt. Ez a sarkalatos igazság az, hogy *tisztességes erdőt visszavágott gyökerű tölgy-csemetéből nevelni teljesen lehetetlen!* Egy 30—40 éves ilyen ültetés volt bemutatva, melyet gondoztak, metszettek, takarítottak, még sines benne egyetlen jó alakú, kifogástalan törzs sem; annál szebben díszlik mellette az alig felényi idős, de magról vetett és hasonló kezelésben részesített tölgyfiatalos.

Az exotikus fanemek megtelepítésének, azt hiszem, egyelőre itt is tulnyomólag csak tudományos és nem sok gyakorlati jelentőséget tulajdonítanak, tehát azokra kiterjeszkedni ez alkalommal szükségtelennek gondolom, bár kétségtelenül bekövetkezik az az idő, a mikor ennek a kérdésnek is fel fog virradni a napja. Mert

hűtötte iménti lelkesedését. Hogy a társalgásnak más irányt adjon, az asztalon fekvő levelekre mutatott.

— Mit ír a mama?

— Jól van, és... és azt írja, hogy vár, hogy legfőbb ideje, hogy végre néhány hetet nála töltsék, a míg a tél tart, mellékelve egy chekket küldött 300 koronáról — ajándékképen és... és...

— És?

— Semmi, csak ennyit ír.

Egy pillanatra lecsukta szemeit, aztán föltekintve, sajtóságon hangon kérdé:

— Hányadika van ma?

— Tizenharmadika, — felelte a férfi gyanutlanul.

— Tehát szerencsétlen nap, — mosolygott az asszony, de szája szélei megremegtek az eltitkolt belső fölindulástól. Megírom mamának, hogy tizenhatodikán várhat.

— Magda, kérem, nem lehetne ezt az utazást huszadikáig elhalasztani?

— Nem! — felelt az asszony szokatlanul élesen. — Vagy talán van valami különös oka rá?

— Nincs, — s mellette széles barna homloka mintha

belepirult volna a hazugságba. — Csak szerettem volna elkísérni, addig elintézhettém legsürgősebb ügyeimet a gazdaságban.

— Hiszen addig még három napja van, ez nem elég?

— Elég lenne, ha holnaptól kezdve háromnapos vadászatra Périékhez el nem ígérkeztem volna.

— Ah persze, így már értem.

Únottan elfordult s leveleit kezdte hajtogatni.

A férfi egy pillanatig tétován állott, mintha szólni akart volna valamit, de aztán homlokát daczosan redőkbe vonva, sarkon fordult, kalapját és keztyűjét véve kifelé indult, de az ajtóból visszafordulva egy teljes pompájában nyiló biborpiros kaméliát vágott le. Abban a pillanatban az erkély alatt szán csilingelése hallatszott.

— A Périék szánkója, — válaszolt felesége kérdő tekintetere. — Tegnap megbeszéltük, hogy ma reggel értem jönnek. A falu alatt felcsatoljuk hótalpainkat és átme gyünk egészen a vadászklagig s délután onnan vissza.

— Az asszony is?

— Magától értetődik, hiszen ő volt az indítványozó.

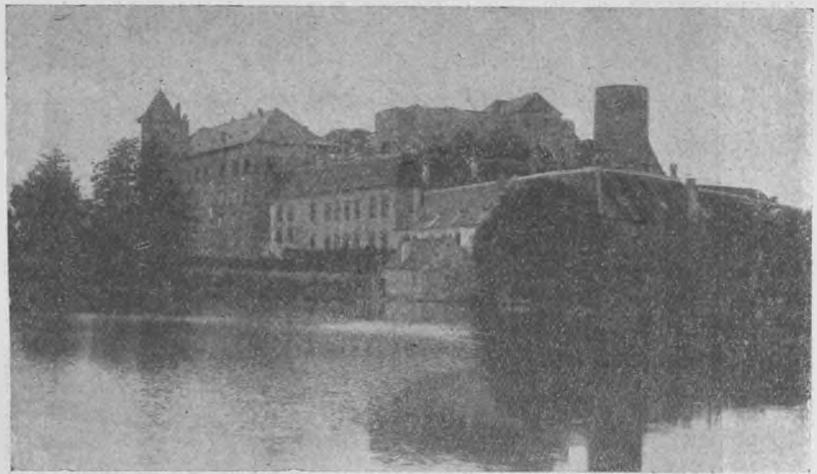
láttuk, hogy a *Juniperus virginiana* erdők fatömege már végkép kimerült s így a világ-hírű Hardtmuth-gyárban a különböző drága irónok illatos foglalatjai az amerikai faviskók és istállók olyan — részben korhadt — gerenda darabjaiból és régi talpfákból készülnek, melyek egy részén még a más világrészi vakolat, mész, korom és istálló-piszok nyomai is meglátszanak. Ha tehát megindult a komoly törekvés arra, hogy ez a hiány beföldön termelt anyaggal legyen valaha pótolható, mindjárt tisztábban áll előttünk a Wiener-Waldi Thuja és *Chamaecyparis* ültetések praktikus célja és rendeltetése is.

A hosszú út alatt Bécsből Neuhausig is volt alkalmom számos olyan érdekes megfigyelésre, mely az ottani gazdasági életet és viszonyokat feltűnően jellemzi.

A zug-legeltetés például, mely nálunk a mezőrendőri törvény értelmében tiltott cselekmény, ott általános gyakorlatnak örvend. Egy-egy kis gyermek felügyelete alatt párosan összekötött marhák legelésznek a bevetett táblák közötti mesgyék, ösvények és útsánczok partjain.

A rétek, bár legnagyobb részt vadvizes jellegűek, kivétel nélkül lecsapoló árkokkal vannak ellátva, s a termőképesség fokozására a rét közepén egymástól egyenlő távolságra szabályos alakba összerakott, körül-sánczolt és beföldelt trágya vagy komposzt halmok szolgálnak.

A hegyi kaszálók jelentékeny százaléka mihelyt azok termőképessége megcsappant, fekete-, erdei- vagy luczfenyő csemetékkel ültetnek be, még az elaprózott magán birtokon is, mely körülmény a tájat igen változatossá és érdekessé teszi. Egy-egy ilyen nagyobb be-

2. kép. Gróf Czernin Jenő kastélya Neuhausban.

erdősített parcella útmenti széleinek felnyesett fenyőgalya és száraz hulladék-fája apró kékébe kötve kerül eladásra. A nálunk teljesen értéktelen hulladéknak és galynak ez az értékesítési módja ott a nagyobb erdőbirtokokban is általános elterjedésnek örvend.

Az elaprózódott mezőgazdasági földek főterménye a rozs, zab, burgonya és pohánka, melyek mellett, mint mesterséges takarmány-féleség, leginkább a lóhere van elterjedve.

Legelterjedtebb földmivelési mód a nálunk már divatját mult bogárhátas szántás, melyet, azt hiszem, hogy csakis a parcellák elaprózottsága tesz indokolttá, mert a talajvíz elvezetésére a víz-barázda is elegendő volna.

Neuhaus felé közeledve, nagyobb kiterjedésű haltenyésztésre berendezett sekélyebb völgyeket láthattunk, melyek lankásan kiemelkedő oldalain az uradalmi táb-

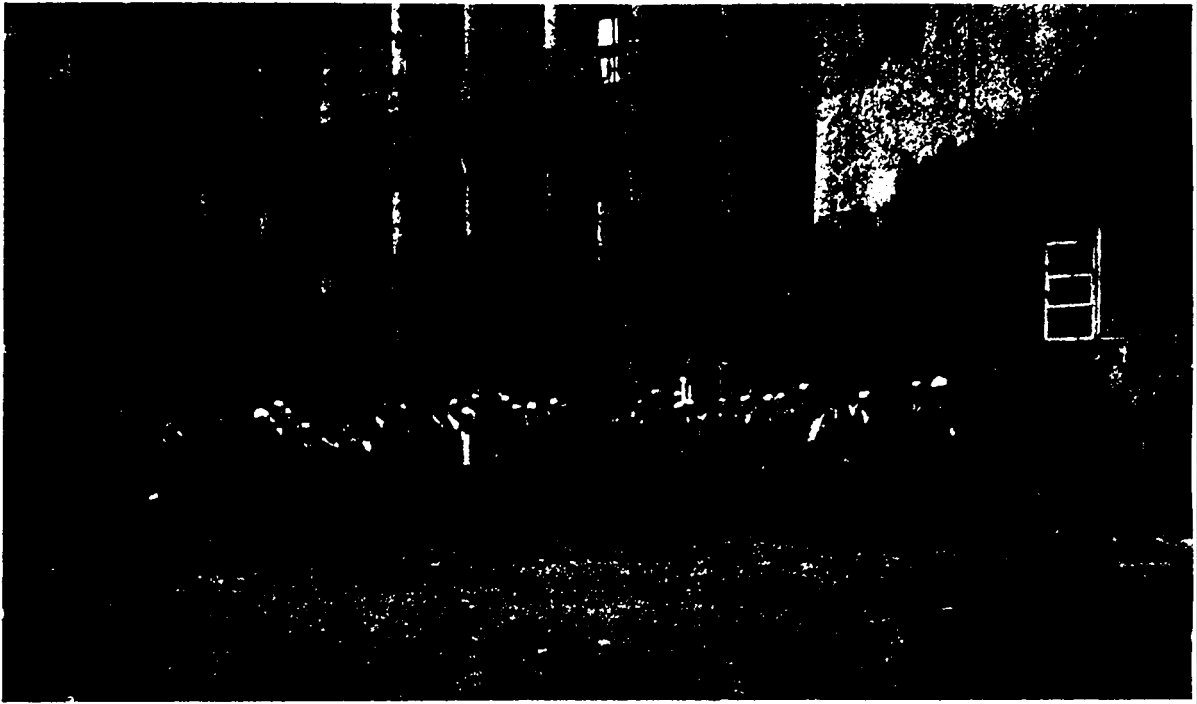
Mintha egyszeriben kieserltek volna, borus homloka kisimult s egy futólagos csókot nyomva felesége homlokára, ruganyos léptekkel elsietett. Rövid idő múlva hangos beszéd és Périné vidám nevetése hangzott fel Magdához. Férje már ott ült a szánban s éppen akkor, mikor Magda letekintett az erkélyről, figyelmes szorgoskodással prémes takarókba burkolta a gömbölyű asszony térdeit. Péri a bakon ült s alig bírta féken tartani a két tüzes lippiczait, melyek már türelmetlenül kapálták a havat.

— Mennyivel más ennek az asszonynak a társaságában!

Fáradtan dült vissza a karosszékekben, testileg-lelkileg betegnek érezte magát. Nem, ezt az életet így már nem bírja. Gyöngye idegeit teljesen megtámadta az a nevetéses küzdelem, melyet ferde nevelése által beleoltott gondolkozása és szokásai ellen folytatott, melyek leküzdésére tudása és akarata nem volt elég. Éveken át szerzett tudomány nem tanította rá, hogyan kell boldogítani, hogy ő is boldog lehessen és nem ér fel az együgyű Périné vidám kaczagásával. Az ő tudása csak ott jó, a hol két egyformán pallérozott lélek kerül össze, hogy

tűrhetővé tegye életüket akkor is, mikor a szíveknek már nincs egymáshoz szava, akkor az okos, hideg ész tudása annyira-mennyire egyensúlyban tartja a házasetet. Az ő hibája, hogy nem számolt azzal az eshetőséggel, mikor az asszony fölényes tudása a házasetben semmit sem ér. Tíz évet adna az életéből, ha egyetlen órára levethetné magáról a lelkére rakott sallangokat s nem lenne egyéb, csak egy ostoba, szerelmes asszony, ki ennek a hatalmas, nagy embernek mellére borulva, szíve szerint kisírhatná magát; elmondhatná, hogy mióta mint felesége jobban megismerte, — lelkében egészen megváltozott, más lett, hogy ez az ő nyugodtsága már régen csak hazugság és ridegsége csak látszólagos. Már sokszor azon a ponton állott, hogy mindezt megmondja neki, de mindenkor fölébredt benne a fegyelmezett, mindent mérlegelő józan ész és visszatartotta ettől a szerinte nevetéses szentimentalizmustól. Még az a szomorú vigasza sem maradt, hogy mást okoljon boldogtalanságáért.

Ő volt az, a ki házasságuk első heteiben férje túlárado melegségét izléstelennek, nevetésesnek találta és ezt a nézetét csöppet sem titkolta férje előtt, a míg ez

3. kép. Az ausztriai tanulmányút résztvevői a neuhausi kastély udvarán.

lák már sik-szántás szerint voltak megművelve s a már felsorolt terményeken kívül itt czukor-répa, sör-árpa és csalamádé is nagyobb mennyiségben termeltetett.

A megtekintett gróf Czernin Jenő uradalom erdőgazdasági viszonyai felől köteteket lehetne összeírni, de ez alkalommal csupán arra szorítkozom, hogy némi összehasonlítást tegyek a mi magán uradalmi erdeink állapota s e megtekintett uradalom erdőségei között.

Hogy ezen összehasonlítás alapján a mi legfejlettebb

uradalmi erdőgazdaságunk is mélyen alatta marad az ott bemutatott erdőgazdaságnak, az részben a nagyobb szakértelemnek és a kedvezőbb gazdasági viszonyoknak, de legfőképpen az erdőbirtokos és erdőtisztikar között lévő irigylésre méltó jó viszonyoknak tudható be.

A neuhausi birtok már 1190 óta egy és ugyanazon család tulajdonában van. Nálunk is vannak ily régi dominiumok, de az ottani és a nálunk lévő birtokviszonyokat semmi sem jellemzi találóbban, mint az a

végre, feleségével szemben ugyanezt a modort vette fel. Most már, ha akarná, sem tudná jóvá tenni, a mit elrontott.

Utolsó reményét a mai naphoz fűzte. Erősen el volt tökéltve, hogy megragadja a kínálkozó alkalmat, a mikor megalázkodás nélkül melegebben közeledhet férjéhez. Napok óta találgatja, mivel lepi meg ma férje, huszonegyedik születésnapján, és midőn dobogó szívvel belépett hozzá, őt újságolvasásban találta, szerencsekívánatok helyett időjárásról beszélt, végül Périnével elment és őt halmozza el feleségét megillető figyelemmel. Most már nem bánja, történjék bármi, de tovább nem marad, elmegy anyjához és többé nem tér vissza. Mai viselkedésével férje lehetetlenné tette maradását. Bármily csekélységgel emlékezett volna meg születésnapjáról, hálás szívvel fogadta volna, lett legyen ez egynehány szál virág, vagy egy ünnepi kalács, a milyennel nem rég a szakácsné megajándékozta születésnapján a szobaleányt.

Szegény, amúgy is kissé beteg szívét annyira megviselték az utolsó nap izgalmai, hogy komolyan rosszul érezte magát és kénytelen volt utazását elhalasztani. Némi vigaszt talált abban, hogy gyöngélkedésére való

tekintettel férje nem ment el Périékhez vadászatra. Tizenhetedikén már annyira erős volt, hogy fölkelhetett. A következő éjszaka is oly jól és mélyen aludt, hogy észre sem vette, mikor távozott el férje a szobából. Gyorsan rendbe hozta magát és reggelizni ment, de mikor az erkélyre lépett, lába mintha gyökeret vert volna. Az asztal díszesen meg volt terítve, virág állott minden vázában s az abroszt köröskörül fehér rózsákból kötött füzér vette körül s az asztal közepén szintén virággal körülvéve, hatalmas, szép aranybarnára sült ünnepi kalács emelkedett, mellette néhány ékszerdoboz féltékenyen rejtve tartalmát.

— Mit jelentsen ez? — kérde Magda meglepetten.

— Egy kis születésnapi meglepetés, édesem. — És felesége kezét megragadva meghatottságtól vibráló hangon folytatja:

— A Mindenható boldogságot osszon életének minden napjára!...

Az asszony azonban oda se hallgatott, hanem nevetni kezdett, szívből, hangosan, hogy végül a könnyei is megeredtek bele.

— A születésnapomra szól mindez? — kérde meg-megcsukló kacagással.

4. kép. Neuhaus: Fenyők közé telepített lombfacsoport.

körülmény, hogy ott már a mohácsi vész idejében, tehát 1526-ban biztosították volt az erdő határait szarmozott és a szomszédok betűjegyével is ellátott, faragott kövekkel, nálunk pedig a kezelő erdőtiszt legfőbb feladatát még ma is az erdő határainak megvédése, tisztázása és biztosítása képezi.

Kézen fekvő dolog, hogy ezen évszázados nyugalmas birtoklás mellett az erdőgazdaság is gyönyörű fejlődést és eredményeket volt képes elérni. E mellett Neuhausban lassacskán még az a szerencsés helyzet is kialakulhatott, hogy az erdőgazdaság tényleges vezetése évszázadok óta mindig egy és ugyanazon család legszakképzetesebb, kiválóan finom szociális és gazdasági érzékkel bíró oly tekintélyes tagjainak kezeibe volt létevé, kiknek nemes igyekezetét csak fokozta a kenyéradójuk részéről velük szemben lépten-nyomon megnyilatkozó szeretet és nagyrabecsülés. Csak ilyen viszony teremthette meg e legtermészetesebb alapokon nyugvó és tisztán csak a magas szakértelem által irányított legszabadabbellvő erdőgazdasági helyzetet, melynek alaptörvényét maga az egyik fenkölt lelkű erdőtulajdonos e három szóban szabta meg legáltalában: «Natürlich, ungleichalterig und gemischt.»

Természetes alapokon nyugszik itt minden. Régebben a mesterséges erdősisítés is nagy mértékben talált alkalmazást egyes bekerített vágásterületeken és foltokon, de a mióta a birtokos is belátta azt, hogy a fővadtanyésztés és erdőgazdaság érdekei merőben ellentétes irányúak, — a felújítás csaknem kizárólag természetes úton történik, még pedig a fokozatos felújítási mód egy itt kialakult érdekes módozatának segítségével. (Folyt. következik.)

Egy sörétfegyver legnagyobb teljesítőképessége.

Irta: Gothard Sándor.

Erről a kérdéstről mennyi szó esett már és e kérdés távolról sincs megoldva. Elméletileg jobban meg lehet

A férfi kissé sértődötten lépett vissza.

— Hiszen én tudom, Magda, hogy mind ez nem valami szép és izléses, de elnézőnek kellene lennie, itt a pusztán nem lehet szebben csinálni és én csak ügyetlen férfi vagyok, nem értek hozzá, pedig majdnem éjfél óta vesződöm veled.

— Óh, — kaczagott az asszony megkönnyebbülten, boldogan, — hiszen nekem ma nincs is születésnapom, az már rég elmúlt, még tizenharmadikán.

— Lehetetlen, — hüledezett Várkonyi. — Határozottan tudom, hogy tizennyolczadikán van, jól megnéztem a keresztlevelében.

— Pedig rosszul látta.

— Nem, nekem van igazam, azonnal elhozom s maga is meggyőződhet róla.

Néhány pilianat mulva visszajött a keresztlevelével s csakugyan, a hármass csalódásig nyolczashoz hasonlított, de azért mégis hármass volt.

— Ezért akarta, hogy huszadikáig maradjak? — nevetett Magda.

— Nagyon szerettem volna, hogy első születésnapját mint feleségem, itthon, velem ünnepelje. Na és most ez az otromba blamázs!

Az asszony félig sírva, félig még nevetve fonta át karjaival a nyakát.

— Boldoggá tett veled, — zokogott, mellére rejtve arcát. El akartam menni, el akartam válni magától, mert azt hittem, már nem szeret s annyit sem törődik velem, hogy még a születésnapomról is megfelekeznek!

És csodálatos, a mit ezelőtt oly nehéznek gondolt és lehetetlennek talált, a min hónapokig eltöprengett és éjszakákat keresztül sirt, most ott a férje mellére borulva oly könnyűnek és természetesnek talált: hogy meggyónja bánatát és egész vélt nagy boldogtalanságát; bevallja kétségeit és gyanakodását s egyszeriben nevetségesnek, képtelenségnek találta, hogy férjének az a robusztus piros-pozsgás Périné valaha tetszhetett volna.

Magda meglehetősen sokat tudott a fizikából és értett a mértanhoz is, de azt az egyet most először tudta meg, hogy mily pompás alkotmány egy szék, melyen — minden keskeny volta mellett — jól elférnek ketten és mily kifogyhatatlan sok kedves komikum van abban, mikor ketten egy darab kalácsot majszolnak.

oldani e kérdést, de a gyakorlat mást mond. Gyakorlatilag e kérdést sohasem tudják megoldani.

Annyi tény, hogy a sörétfegyver teljesítőképessége két tényezőn fordul meg: *a fegyver terítésén és a fegyver átütő erején*. Az utóbbi tényező talán örök talány marad, mert a fegyver *penetrációja* oly csodálatos valami, a mit sem megmagyarázni, sem törvénybe foglalni nem lehet. Azt állítják, hogy egy söréteső tökéletes lövése egyáltalán nem függ a cső anyagától, hanem ezt csakis a lyuk formája és a patron, vagyis löveg tulajdonsága adja ki. De a penetráció erejét szülő okokat körülírni mégsem lehet. Tényleg láttam csodálatosan egyenletesen terítő fegyvereket is, melyek kellő átütő erő hiányában vadra igen rosszul lőttek, ellenben láttam igen selejtes lövívű fegyvereket, melyek künn a vadászaton igazán meglepő eredményeket adtak. Van olyan fegyver, melyből két szem sörét villámmódon megöl egy foglyot, másikból 9—10 szem sörét leüti a foglyot, tehetetlenné teszi, de az oly vigan él, mintha egy szem sem találta volna, még csak lába, szárnya sincs eltörve.

Részemről a mestereknél az átütő erőt keresem, mert ezt helyezem előtérbe. Ennek a kedvéért favorizálom vadászati célra az 16-os öbű fegyvert, melynek átütő ereje nagyobb.

Ezt példával szemléltetem.

Egy 12 öbű fegyverből a Saxonia kereskedelmi patronsörét rajának sebessége a cső szájától 12·5 méterre 309 méter-szekunda.

Ugyanezen Saxonia kereskedelmi patron sebessége 16-os öbből *316 méter-szekunda*. Vagyis a 16-os sörétraj sebessége 7 méter-szekundával nagyobb. Tehát a 16-os öb valamivel mérgesebben lő, mint a 12-es, ez tény. Más löszereknél, főleg az osztrák füstnélküli pornál, ez a különbség szembeötlőbb. Az átütő erő egyes patronfajták között igen nagy eltérést mutat. Például a közismert «Fasan» sebessége 293 m. sz., az ú. n. «Birkhahn» 318 m. sz.

Egy sörétlöveg (16-os öb van érte) energiája a «Fasan» patronnál *123 m. k.* «Weidmannsheil» *137 m. k.*, «Birkhahn» *149 m. k.* Természetes, hogy a sebességnek és az energiának ekkora különbségei más és más képet és hatást mutatnak a penetrációban is. Most ehhez jön a fegyver megfoghatatlan egyedi penetráció ereje.

Egyik mesterem azt mondja, a penetráció erejét két oly tényező fokozza, melyre az emberek eddig keveset adtak. Első a patron végtelen pontos beillesztése a kamarába és a második a cső bizonyos érdes egyenes huzása és nem tükörsíma felülete, továbbá a fegyver *olajtalan volta* és az a csekély szenny, a mit az első lövések a fegyverben hagynak, no meg a fűrész.

Tény az, hogy egyes mesterek fegyvere mesésen öl, másiké mesésen terít, de nem öl oly mérgesen. A mesésen élő fegyverek különben lehetőleg gömbszerű sörétrajt lőnek és ezek a messze élő fegyverek. És most e kérdés gyakorlatára térek. Egyszer valahol a külföldön hallottam, hogy van egy belga sportlövő Brüsszelben,

kinek fegyverei mesésen ölnek és a galamblövők körében nagyon elterjednek. Ez a sportlövő úr *Braunkär* Brüsszelben. Érdeklődtem, milyen fegyverek e gyilkos fegyverek? Azt mondták *Defourny*-fegyverek. Ezt a nevet sohasem hallottam, de feljegyeztem.

Pár évre rá egyik budapesti puskásüzletben tettem előm egy árjegyzéket, melyben olyan fegyverek voltak ábrázolva, a milyen izléseseket én addig soha nem láttam. *A. I. Defourny* árjegyzéke volt.

Egy délutánt boldogult és jobb sorsra méltó barátomnál, Szivák Imrénél töltöttem, a ki arra kért, hogy rendeljek neki egy világhírű *messzelövő* fegyvert. «Én magamnak is akarok rendelni egy *Defourny*-t, tehát rendeljünk kettőt.» Boldogult barátom 1200, én 1500 francot szántam a puskára. Sok nehézségem volt, mit itt leírni nem akarok, de végül egyévi várakozás után megjött ez a két «grande luxe» fegyver. Mindegyik úgy lőtt, hogy hozzájuk távolról hasonlíthatót sem láttam soha. De az első vadászaton láttam már, hogy az enyém sokkal messzebb öl. Pár foglyot 81—94 lépésre dupláztam le vele. Nyulat 110 lépésig. Olyan penetrációt sohasem láttam. 8-as söréttel a dunai réczéket keresztül ütötte 30—40 lépésről. A réczét is leütötte 100 lépésről, sőt a *ludat* is. Ezzel a fegyverrel egy egész vadászidényt vadásztam keresztül, soha olyan örömem nem volt puskában. Egyszer egy vágás magas bozótjában az úton mentem vállra akasztott puskával. A vizsla egy nyulat ugratott fel, melynek csak a fű mozgásáról láttam utját. Egy farönk feküdt keresztben, a nyúl arra tartott. Mikor a nyúl átugrotta a rönköt, oda löttem, de oly messze volt, hogy nem is törődtem vele. A vizsla odaszaladt és a rönk tulsó felén felemelte a nyulat, mely nem is rugott a lövés után. Utána megléptük, a rönk 110 lépés volt. És ilyen lövések sűrűn történtek. Ekkor határoztam el, hogy a herényi csillagda műhelyéből fegyverateliert alakítok és azonnal *A. I. Defourny*-t kezdtem favorizálni. A fegyvert elneveztük «*Giocondának*».

Egy ízben *Gáspárdy Béla* t. barátom, hazánk e legkiválóbb galamblövője elvitte tőlem e fegyvert és mesébe illő lövéseket tett vele. Azzal hozta vissza, hogy a *Giocondától* meg nem válik többé, csak tetessek rá oly agyat, mint galamblövő fegyverén van.

A csodaszép agy tehát a kályhába került és szerkesztettem hozzá egy új agyat, mely azonban a csősin hajlásához és a mintafegyver agyához kombináltan volt szerkesztve. *Gáspárdy Béla* t. barátom azóta ezzel lő galambot.

A szeptemberi galamblovésen Szombathelyen a következő világrekord számbamenő eredményt ért el vele. Hat versenyben hat első díjat nyert el vele. *A hat versenyben 44 galambot lőtt le és egyetlen egyet sem hibázott.* A 44 galambból egyet a második lövéssel talált és ezt a sörét ereje átlökte a zsinóron, a többi a zsinóron belül esett le.

A harmadik vagy negyedik versenyszám hándikapja már 31 méter volt, mert különben a versenyzők nem lőttek vele. Pedig tudvalevőleg a 16-os fegyvernek

1 méter térelőnye van a 12-es felett, öt 31 méterre, majdnem a közönség közé állították; e távolság semmit sem rontott az eredményen. Tekintve azt, hogy a galambrekeszektől a zsinórig 15 méter távolság van, feltehető, hogy a galambok mind 50 lépésen túl estek le, de el nem menekült 44 darabból egy sem. Kérdezem, lehet ennél tökéletesebb csövet fűrni? 44 galamb olyan sörétrajba kerül, melynél egy galambnagyságú nyílás nem fordult elő, melyen a galamb kibujhatott volna!

Néhány napra rá ugyanezen fegyverrel egy fáczánremisben 144 darab fáczánt lőtt le Gáspárdy Béla t. barátom és csak 3—4 izben duplázott, *de fáczán nem ment el egyjellen egy sem!* Világrekord, melynél azonban a találás két nagy tényezőjéhez, az egyenletes terítéshez és a penetrációhoz a harmadik tényező is hozzájárult, a legnagyobb rekordra képes lövő.

A mult télen *Monte-Carlóban* 72 versenyzővel szemben, másik versenyen 64 versenyzővel szemben vitte el Gáspárdy az *első díjakat*.

Talán sokan nem hiszik el az itt elmondottakat, de erre 100 tanu van, ez bizonyítva van, hogy ez is lehet. Még csak azt jegyzem meg, hogy ezen példátlan rekordok mindegyikét a világ ma létező legjobb patronjával a Rottweil «*Weidmannsheil*»-al érte el Gáspárdy Béla t. barátom.

És nem kell hinni, hogy az itt leírt «Gioconda» egyedül áll. Az általam belőtt 1913. évi szállítmány A. I. Defourny-fegyverek 1000 korona áron felül legtöbb ilyen. Megvallom, nem hiszem, hogy biztos és mérges lövés dolgában a világ bármely mestere ezt a tökéletességet felülmulná, vagy csak el is érné.

Ennyit akartam ezuttal elmondani a sörétlövés tökéletességéről, példa által szemléltetve.

Országos aganceskiállítás.

Május 1-én nyílt meg Budapesten az 1914. évi országos aganceskiállítás, mely az eddig rendezett összes kiállításokat — a trofeák számát tekintve — jóval felülmúlja. A kiállításra összesen 567 trofea jelentetett be (a múlt évben csak 391 darab volt bejelentve) s ezek néhány kivételével mind ki is állítottak.

A kiállítás választékos anyaga, csoportok szerint következőleg oszlott meg:

Nyílt területről való szarvasagancs	123 (1913-ban 99),
bekerített területről (vadaskertből)	
való szarvasagancs	28 (1913-ban 7),
dámlapát	43 (1913-ban 30),
őzagancs	299 (1913-ban 196),
zergekampó	26 (1913-ban 6),
mufflonzarv	5
vadkanagyar	18
különféle trofea (külföldi is)	24

A kiállított anyag az eddigiekkel szemben nem mutatott visszaesést, sőt ellenkezőleg különösen az őzagancsok olyanok, hogy eddig még nem igen láttunk együtt ennyi jó trofeát.

Mint legtöbbszörre, úgy az idén is Frigyes főherceg úr Ő Fensége baranyamegyei bellyei uradalma szolgál-

tatta a legjobb szarvasagancsokat. Továbbá igen jók Coburg Fülöp herceg Ő Fensége gömörmegyei, József főherceg Ő Fensége barszmegeyi, gr. Almássy Dénes vári-i, a gelsei Guttmann bárók orahoviczai, gr. Andrássy Géza gömörmegeyi, ifj. gr. Esterházy László máramaros-vármegyei kincstári területről származó stb. agancsai.

A dámlapátok általában jó minőségűek és igen szép fejlődést mutatnak, de ezek közül is kiválik az I. díjat nyert, Esterházy herceg tolnamegyei tamási-i nyílt területéről származó hatalmas koronás lapát 4.2 kgr. súlyával, a melyenhez fogható eddig még nem láttunk. A II. díjat gr. Almássy Dénes békésmegeyi vári-i uradalmából származó 3.6 kgr. súlyú lapát nyerte el.

Az őzagancsok csoportja olyan gazdag, hogy nálunk ennyi kitűnő őzagancs még nem volt látható. Ennek tulajdonítható, hogy József főherceg úr Ő Fensége, a ki 15 darab jobbnál-jobb agancsot állított ki, az idei kiállításon bemutatott nagyszzerű anyag közt díjat nem tudott vinni. Különösen érdekes egy a Fenséges úr által bemutatott valódi «keresztes» (Kreuzbock) agancs, mely a legnagyobb ritkaságok közé tartozik s a Fenséges úr által eddig lőtt közel 2000 őzbak közt ez az első ilyen.

A bemutatott őzagancsok kiválóságát legjobban igazolja az, hogy a díjazottak közt 7. helyen álló, gr. Károlyi Lajos által Tótmegyeren lőtt, kapitális bak agancsa az ez idei berlini aganceskiállítás nagyszámú kiváló anyaga közt, gr. Károlyi által Berlinben történt megállapítás szerint, az első díjat, a nálunk nem is díjazott második legjobb agancsa pedig a 4. díjat nyerte.

Az 1. és 2. díjat nyert agancs némileg abnormis kinézésű, míg valóban remek és igazán kapitális őzagancs a br. Harkányi-féle hatalmas 6-os agancs, mely a 3. díjat nyerte.

A zergekampók közt igen jó példányok vannak: a díjazottak közül négy a fogarasi hegyekből, kettő pedig a hunyadmegyei Rettyezátról került ki. Az első díjat, úgy mint tavaly, Barthos Gyula főerdész zergekampója vitte el.

A vadkanagyarok közül az első díjat egy oly hatalmas agyar nyerte, a mely a wieni 1910-iki vadászati nemzetközi kiállításon megismert rekordot lényegesen felülmúlja. A szerencsés tulajdonos, báró Baich Mihály, a gyönyörű trofeát zemplénmegyei vadászterületén szerzte.

A kiállítás birálati eredményét az túloldali táblázat mutatja.

*

Ezenkívül ezüst érmet kaptak: Frigyes főherceg gyűjteményes szarvasagancs csoportja, továbbá Coburg Fülöp herceg, báró Sennyey Miklós, báró Vécsey Béla, a m. kir. földművelésügyi miniszterium (Kovássy Kálmán) nyílt területi szarvasagancsa, gróf Wenckheim László, ifj. báró Wesselényi Miklós és gróf Károlyi Lajos őzagancs csoportja, továbbá gróf Csekonics Sándor, Ephrussi Viktor, gróf Pappenheim Siegfried őzagancsa, gróf Károlyi Lajos gyűjteményes zergekampó-csoportja, gróf Erdődy Rudolf moufflonja, báró Baich Milán vadkanagyara.

Díj	Kiállító	Ki lötte ?	Lövetett		Ágak száma	Az agancs súlya	Az agancsár hossza	Az agancs szélessége	A rózsák körmértéke	Vastagság		
			Hol ?	Mikor ?						szemag és kőtyűg k.	köz. lág. és kor. közt.	
											centiméterekben	
a) Szarvas-agancsok nyílt területről.												
József fhg. és Széchenyi B. gr. tiszteletdíja												
					1913.							
1. díj ezüst	Frigyes cs. és kir. fhg.	Frigyes cs. és kir. fhg.	Karapancsa (Baranya m.)	szept. 11.	20	9.50	124	130	26 ^{1/2}	18	18	
2. " "	Frigyes cs. és kir. fhg.	Izabella cs. és kir. fhgnő	Kőrisedő (Baranya m.)	szept. 14.	20	8.30	106	116	26	18	16	
3. " "	Gr. Almácss Dénes	Gr. Almácss Dénes	Vári (Békés m.)	szept. 19.	16	8.60	106	102	27	15 ^{1/2}	16 ^{1/2}	
4. " "	Br. Guttman L.	Br. Guttman L.	Jelas (Verőcze m.)	szept. —.	12	8.40	107	96	26	21	16	
5. " "	Br. Guttman L.	Br. Guttman L.	Jelas (Verőcze m.)	szept. —.	14	7.50	96	70	30	18	15 ^{1/2}	
6. " "	Gr. Sigray Antal	Gr. Sigray Antal	Betlér (Gömör m.)	szept. —.	16	8.20	111	108	25	16 ^{1/2}	17	
földm. min. díja												
7. " bronz	Gr. Esterházy László	Gr. Esterházy László	Vasér (Máramaros m.)	szept. 29.	16	7.50	121	127	26	15	13	
8. " "	Vépi Vogronich Ó.	Vépi Vogronich Ó.	Nyitraaszeg (Bars m.)	szept. 20.	14	8.30	102	102	25	17	16	
9. " "	Coburg Fülöp hg.	Günther Schles. Holst. h.	Murány (Gömör m.)	szept. 24.	18	7.30	109	108	24	17	15	
10. " "	Br. Hildprandt F.	Br. Hildprandt F.	Fenyőházi erdőgondnok.	szept. 18.	10	7.10	107	134	26	18	17	
b) Vadaskerti szarvas-agancsok.												
1. díj ezüst	Gróf Erdődy Rudolf	Gróf Erdődy Rudolf	Novimarov (Varazsd m.)	szept. 22.	16	9-30	123	108	30 ^{1/2}	16	18	
2. " "	Gróf Chotek Rezső	Gróf Chotek Rezső	Nestinipagony	szept. 27.	16	8-40	116	111	25	16	17	
3. " bronz	Gróf Hunyady József	Gr. Deim Konstantin	Mestegnyó (Somogy m.)	szept. 23.	12	8-60	115	96	25 ^{1/2}	15 ^{1/2}	17 ^{1/2}	
4. " "	Órgróf Pallavicini Alf.	Van der Straten gr.	Szilvás (Borsod m.)	szept. 28.	16	6-30	115	114	23	14 ^{1/2}	16 ^{1/2}	
5. " "	Gróf Károlyi Imre	Gróf Károlyi Imre	Bályok	szept. 17.	14	6-20	104	102	25	16	14 ^{1/2}	
c) Rendellenes szarvas-agancsok, ny. ter. vagy vadaskert.												
1. díj ezüst	József cs. és kir. fhg.	József cs. és kir. fhg.	Kistapolcsány (Bars m.)	okt. 1.	10							vadaskerti
2. " bronz	Dr. Delmár Emil	Dr. Delmár Emil	Nyergesujfalu (Esztergom m.)	jul. 19.	12							nyílt területi
3. " "	Dr. Szalóki Navratil D.	Dr. Szalóki Navratil D.	Páty (Pest m.)	decz. 27.	8							nyílt területi
d) Dám-lapátok.												
1. díj ezüst	Esterházy Miklós hg.	Niklas K. erdőmester	Tamási (Tolna m.)	szept. 15.								
2. " "	Br. Trauttenberg F.	Br. Trauttenberg F.	Vári (Békés m.)	okt. 25.								
3. " "	Gróf Almácss Dénes	Gróf Keglevich M.	Vári (Békés m.)	okt. 23.								
4. " bronz	Gróf Andrassy Gyula	Gróf Andrassy Gyula	Tiszadob (Szabolcs m.)	okt. 12.								
5. " "	Gróf Andrassy Gyula	Gróf Andrassy Gyula	Tiszadob (Szabolcs m.)	okt. 12.								
e) Őz-agancsok.												
Széchenyi B. gr. tiszteletdíja												
1. díj ezüst	Olleschik Károly őrn.	Olleschik Károly őrn.	Kiserdő (Nógrád m.)	ápr. 28.								
2. " "	Ifj. br. Wesselényi Mikl.	Ifj. br. Wesselényi Mikl.	Apácza (Szilágym.)	jun. 6.								
3. " "	Br. Harkányi Sándor	Br. Harkányi Sándor	Harkány (Zemplén m.)	aug. 22.								
4. " bronz	Ifj. br. Wesselényi Mikl.	Ifj. br. Wesselényi Mikl.	Apácza (Szilágym.)	jun. 23.								
5. " "	Gr. Wenckheim Dénes	Gróf Wenckheim Dénes	Doboz (Békés m.)	ápr. 24.								
6. " "	Inkey Antal	Inkey Antal	Székudvar (Arad m.)									
7. " "	Gróf Károlyi Lajos	Gróf Károlyi Lajos	Tótmegyer									
8. " "	Gróf Andrassy Manó	Gróf Andrassy Manó	Ókenéz (Zemplén m.)	ápr. 26.								
9. " "	Gróf Szapáry István	Gróf Szapáry István	Alberti (Pest m.)	szept. 27.								
10. " "	Gróf Károlyi Lajos	Gróf Károlyi Lajos	Tótmegyer									
földm. min. díja	Bódy Bódog	Bódy Bódog	Kalodva (Arad m.)	aug. 31.								
f) Zerge-kampók.												
Széchenyi B. gr. tiszteletdíja												
1. díj ezüst	Gróf Kinsky Zdenkó	Barthos Gyula	Retyezát hegys. (Hunyad m.)	nov. 28.								
2. " "	Gróf Károlyi Lajos	Gróf Apponyi Henrik	Fogarasi havas									
3. " "	Rohonczy Lőrincz	Rohonczy Lőrincz	Fogarasi havas	decz. 2.								
4. " bronz	Kittlausz Sarolta	Kittlausz Sarolta	Simon (Fogarasi m.)	okt. 8.								
5. " "	Inkey Antal	Inkey Antal	Retyezát hegys. (Hunyad m.)	nov. 28.								
6. " "	Rohonczy Lőrincz	Rohonczy Lőrincz	Fogarasi havas	nov. 28.								

Bronz érmet kaptak: József főherceg gyűjteményes szarvasagancs csoportja, továbbá Coburg Fülöp herceg, Festetics Tassilo hg., Róth Lóránd, Barthos Tivadar, dr. Hoehenegg, gróf Károlyi Lajos nyílt területi szarvasagancsa, gróf Hunyadi Károly és Simó Károly őzagancscsoportja, továbbá József cs. és kir. főherceg, Frigyes cs. és kir. főherceg, dr. Rákossy Levente őzagancsa, Kittlausz Kurt zergekampója, gróf Forgách Károlyné moufflonja és gróf Chotek Rezső vadkanagyara.

Különfélék.

Értesítés. Tudatjuk lapunk t. olvasóival, hogy *Toma-souszky Imre* m. kir. főerdőmérnöknek «Az erdőaltiszt védkerületi teendői» című műve teljesen elfogyott. A műnek II-ik bővített kiadása valószínűleg még a folyó évben meg fog jelenni. A mű megjelenésének idejét, s azt, hogy az hol és minő áron lesz megrendelhető, annak idején közölni fogjuk.

Harcz a vadorzóval. A hajduhadházi nagyerdőben hosszabb idő óta pusztítják a vadorzók a vadállományt. Legutóbb megtudták a faluban, hogy B. Nagy Gábor vezetésével több vadorzó tartózkodik az erdőben. Értesült erről Malcsik Sándor erdőőr is, a ki nyomban keresésükre indult. Az egyik tisztáson szembe találta magát B. Nagy Gáborral, a kit felszólított, hogy adja át fegyverét. B. Nagy Gábor felelet helyett fegyverét Malcsikra irányította. Az erdőőr szintén puskájához nyult. A szemben álló felek egymásután többször lőttek. Malcsik golyója szíven találta B. Nagy Gábort, a ki nyomban meghalt. Az erdőőr a csendőrségnél önként jelentkezett, de kihallgatása után elbocsájtották. A debreczeni ügyészség elrendelte a vizsgálatot, mi reméljük, hogy a bátor erdőőrre nézve kedvező kimenetelű lesz.

Patkányirtás. A patkányok ellen mérgezéssel, vagy kutyákkal való kiirtással szoktak védekezni, mely küzdelem egyrészt kiadással jár, másrészt nem egész biztos módszer. Ezért Veisz Gáspár (Tiszafüred) a patkányirtásnak jól bevált következő módját közli a «Köztelek» egyik számában: «Egy katlanban forraljunk kátrányt, ámde ügyeljünk a csendes tüzelésre és a katlant csak félig töltsük meg, mivel a gyulékony anyag mihelyt a lánggal érintkezik, tüzet vet. A mikor már a kátrány felforr, akkor locsolókkal megreggetünk a forró kátrányból és egy másik ember anynyit önt a katlanba hideg kátrányt, a mennyit kivettünk belőle. A forró kátrányt lassan a patkánylyukakba öntjük, nem kimélve a mennyiséget. Az összes épületekben egy napon tegyük ezt. Az állatok szemlátomást hagyják el a lyukakat és önként szöknek el, ösztönyszerűleg kerülve még a tájékát is annak a majornak, a hol ilyen undorító, bűzös folyadék lepte el a tanyájukat. Ez az irtási mód azért előnyös, mert háziállatainkra nézve nem ártalmas. A siker biztos és aránylag olcsóbb minden más mérgezésnél. A bekátrányozott falakat, valamint a lyukakat egynéhány hétig szabadon hagyjuk, hogy az érintetlen patkányok is elszökhessenek.

Rókairtás. A «Vadász Lap»-nak írta Francis József urad. főintéző Poroszlóról a következőket:

A rókalyukba 1 kg. szénkéneget öntöttem s a nyílásokat azonnal rozsz zsákdarabokkal és utána apró földdel bedöngöltem. Másnap a tömésekét felbontom, az egyik nyílásnál 1 öreg s 11 kis rókát, a másiknál 2 öreg és 6 kis rókát találtam megfuladva. A róka-irtásra ezt az eljárást tartom a legkényelmesebbnek és legbiztosabbnak, mert daczára annak, hogy a szénkéneg a lyuk szája felől terjed befelé a lyukba, a róka a szokatlan s kellemetlen illattól menekülni akarván, többnyire a rendes kijárata felé igyekszik s másnap a kiásás alkalmával kevés ásással meggyőződhetik az ember a szénkéneg pompás hatásáról.

Időjelzés. A «Meteor» f. évi május hó 2-ik felére a következő időjelzést teszi közzé: Május hó második felének változási napjai 16—21—25—26—27—30-ra

esnek. Jellegre nézve a 16-iki szeles, hűvös, a 21-iki száraz, a 26-iki szeles, esetleg hűvös, a 27-iki meleg, a 30-iki pedig szeles.

Legerősebb hatásúak a 16—26 és 30-ikiak.

Hivatalos közlemények.

M. kir. földművelésügyi miniszter 65.596/1914.
II.-B. 1. sz. Valamennyi törvényhatóságnak.

(Belföldi gyártmányú strichnin forgalombahozatala tárgyában.)

Dr. Kereszty, dr. Wolf és társa vegyészeti gyár részvénytársaság újpesti (Budapest-Újpest Fő-utca 5.) cég hozzám benyújtott kérvényében kártékony és dúvad irtására olyan saját készítményű Strichnint ajánlott, melyek hasonló külföldi készítményeknél olcsóbbak, de azokkal a versenyt minden tekintetben kiállják. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter úrral egyetértőleg felkérem a törvényhatóságot, hogy a dúvad-mérgezés tárgyában a m. kir. belügyminiszter által kiadott 23,543—1895, és 25,444/1897, illetőleg 16,086/1900. számú körrendeletekre való utalással az 1907. évi III. t.-cz. 13. §-a alapján hazai beszerzésre kötelezett hatóságok, valamint az érdeklődő közönség figyelmét az említett honi gyártmányokra felhívni sziveskedjék.

Budapest, 1914 április hó 13-án.

A miniszter rendeletéből:

Róth Loránt s. k.
miniszteri tanácsos.

Gyümölcsfeldolgozó-gépek kikölcsönzése.

A gyümölcsértékesítés előmozdítása céljából egyes olyan községeknek, melyek a folyó évben nagyobb gyümölcstermést várnak, és azt friss állapotban értékesíteni nem tudják, másrészt pedig anyagilag nincsenek abban a helyzetben, hogy gyümölcsfeldolgozó-gépeket maguk beszerezhessenek, hajlandó vagyok a rendelkezésemre álló «Simon»-féle czidermalmokat, a «Mabille»-féle almaborsajtókat, a «Ryder»-féle vándoraszalókat, valamint a dr. Győry által szerkesztett és talyigára szerelt szeszfőzőkészületeket 3—6 heti használatra ingyen engedélyezni, ha eziránti kérvényeiket legkésőbb *jólyó évi július hó 15-ig* hozzám betérjesztik.

Minthogy azonban a multban előfordult, hogy az egyes gépeket azok, a kiknek ingyenes használatra voltak átadva, megrongálva és késedelmesen küldték vissza rendeltetési helyükre, a kincstár érdekeit megóvándó, jövőben gyümölcsfeldolgozó-gépeket kizárólag csak községeknek fogok használatra átengedni s az egyes kérvényeket csak az esetben fogom érdemlegesen tárgyalás alá venni, ha folyamodó községek a kérvényhez az alábbi megfelelően kitöltendő és aláírandó nyilatkozatot esatolják, mely nyilatkozatban az engedélyezni kért gyümölcsfeldolgozó-gépek faja és darabszáma felsorolandó.

A nyilatkozatot a községnek szabályszerű s a törvényhatóság által jóváhagyott képviseleti határozat alapján kell megtennie.

A nyilatkozat szövegét az alábbiakban állapítom meg:

Nyilatkozat,

melynek erejénél fogva község
nevében a számú képviselőtestü-
leti határozattal nyert meghatalmazásunk alapján ezen-
nel kinyilatkoztatjuk, hogy a mennyiben a nagyméltó-
ságú földművelésügyi miniszterium község
lakosainak ingyenes használatra gépet
engedélyez, a nevére engedélyezett
és a vasúti állomásra szállítandó gyümölcs-
feldolgozó-^{gépnek} a vasúti állomás-
ról^{gépnek}^{gépeknek} községbe, valamint az enge-
délyezett ^{gépnek}^{gépeknek} községből a m. kir.
földművelésügyi miniszterium által megjelölendő helyre
való szállítási költségeit község magára
vállalja.

Amennyiben község ennek a kötele-
zettségnek felhívás daczára eleget nem tenne, a m. kir.
földművelésügyi miniszterium jogosítva lesz a szállítást
a község helyett a község költségére és veszélyére tel-
jesíteni s az így felmerült költségeket és kiadásokat a
községgel szemben érvényesíteni és behajtani.

Végül község felelősséget vállal az
engedélyezett ^{gép}^{gépek} tekintetében nemcsak a szállítás alatt
érhető minden rongálásért és sérülésért, hanem azért
is, hogy az engedélyezett ^{gépet}^{gépeket} az engedélyezési ha-
táridőn belül ép és használható állapotban fogja fenn-
tartani és ily állapotban a m. kir. földművelésügyi mi-
niszterium rendelkezésére bocsátani.

..... község beleegyezését adja ahhoz,
hogy ezen nyilatkozat alapján indítható bármely pert
a m. kir. földművelésügyi miniszterium, illetve a m.
kir. kinstár a per tárgyának értékére való tekintet nél-
kül az egyedül általa szabadon választandó járásbíró-
ság előtt tehessen folyamatba.

Mely ekként kiállított nyilatkozat felolvastatván, el-
fogadtatott és megkért tanuk jelenlétében aláíratott.

Megjegyzem ezúttal is, hogy a szeszfőzőkészüléket
borseprő és törköly befőzésére egyáltalán nem engedé-
lyezem.

Tekintettel a rendelkezésem alatt álló gépek és esz-
közök aránylag korlátolt számára, már eleve is figyel-
meztetem az érdekelteket, hogy a gépeket elsősorban
olyan vidékeken levő községeknek fogom rendelkezésére
bocsátani, a mely vidékeken valóban tömeges és friss álla-
potban nehezen értékesíthető gyümölcstermés várható.

Budapest, 1914. évi január hó 27-én.

M. kir. földművelésügyi miniszter.

Változások az erdészeti szolgálat köréből.

(Kérjük az uradalmak t. vezetőségeit, hogy erdészeti létszám-
mukban beálló változásokról a szerkesztőséget értesíteni
sziveskedjenek.)

A m. kir. földművelésügyi miniszter az állami erdőtisztek
összesített közös rangsorozati létszámába kinövezte m. kir. segéd-

erdőmérnökökké Biró Béla, Földes Tibor, Schultz Károly, Schmo-
tzer Gyula, Mattyasovszky Emil, Botos Géza, Balás Dezső, Litassy
István, Steyer Sándor, Faller József és Szilárd Tivadar m. kir.
erdőmérnököket, valamint Nagy Imre okleveles erdőmérnököt;
továbbá díjtalan m. kir. erdőmérnökgyakornokokká a következő
végzett erdészeti főiskolai hallgatókat: Laczkó Bélát Fehértemp-
lomba, Lux Zoltánt Besztercebányára, Győrössy Endrét Aradra,
Brozsek Pált Zsarnócára, Hénel Jenőt Máramarosszigetre, Jahn
Rezsőt Bustyaházára, Forster Imrét Nagybányára, Budzinszky
Ottót Balassagyarmatra, Botos Sándort Sepsiszentgyörgyre, Ma-
tyasovszky Lászlót Csákszeredára, Sára Jenőt Brassóba, Bella
Jánost Zágrábba, Tomp Frigyeszt Beszterczére és Hajdu Jánost
Apatinba.

*
A m. kir. földművelésügyi miniszter Divald Béla m. kir.
erdőtanácsost sok éven át teljesített hű és hasznos szolgálatai-
nak elismerése mellett, saját kérelmére végleges nyugalomba
helyezte.

*
A m. kir. földművelésügyi miniszter áthelyezte Deresényi Kál-
mán m. kir. erdőtanácsost Kolozsvárról Nagybányára ellen-
őrködőnek.

*
A m. kir. földművelésügyi miniszter a máramarosszigeti m.
kir. erdőigazgatóság kerületében Vadas Gyula m. kir. főerdőőrt,
az orsovai m. kir. erdőhivatal kerületében pedig Zareszku Pál
napibéres faraktárőrt nyugalomba helyezte.

Előfizetési díjak nyugtázása.

Az 1914. évi április hóban a következő előfizetési díjak
folytak be az Országos Erdészeti Egyesület pénztárába:

Vámos Imre 6.—, Igló város hd. 39-25, Hédervári urad. hd.
8-15, Brassói adóhivatal hd. 24-93 Horváth Károly 5.—, M.-Vá-
sárhelyi adóhiv. hd. 17-35, Földmiv. min. hd. 112-50, Vallás min.
60.—, Barthos Gyula hd. 10-35, Báltaszéki erdőgond. hd. 22-81,
Molnár János 2-80, Braun E. hd. 20.—, Faragó Béla hd. 61-20,
Telki közalap. erdőgond. hd. 19-95, Dési adóhivatal 35-78, Delib-
láti birtokkez. 32.—, Segesvári adóhiv. 120.—.

1 koronát fizettek: Simon Károly, Biró János, Simon József,
Garai József, Ziegelhoffer Arnold, Pataló Péter, Dabu Miklós,
Hagel Róbert, Pintér István, Sáska János, Styavina Pál, Fin-
gerlosz István, Bihari E. József, Szikorszky Jenő, Warinszky
Miksa, Koreny János, Divéky József.

2 koronát fizettek: Danis József, Sebestyén János, Czeller
Béni, Lehoczky Kálmán, Magyar György, Naszlady Sándor,
Antel István, Klisz Andor, Pirbó Géza, Kölesei Károly, To-
meszku Keresztély, Burián Jenő, Burszán Zacharie, Magyar
Árpád, Horváth József, Keresztes János, Nádasdi erdőgond.,
Erdőfi István, Juhász János, Horváth József, Kalmár József,
Máté János, Matyóka Tivadar, Kiss Károly.

3 koronát fizettek: Kiss Béla, Barkasi András, Makk Gyula,
Gulyás Ferencz, Oszwald János, Reitingfer Ferencz, Lukács Lajos.

4 koronát fizettek: Csik Imre, Vajka János, Petényi Keresz-
tély, Erdős Károly, Kovács János, Németh József, Paulin Vil-
mos, Sztupák András, Fábrián Béla, Tóthfalussy Samu, Tyápay
Emil, Bokor Róbert, Konopaszek Károly, Nyáray Lajos.

Szerkesztői üzenetek.

Gyakran érkeznek felszólalások kiadóhivatalunkba a cím-
szalagon átjavított lakcím miatt. Ez úton közöljük, hogy ezen
átjavításokat nem a posta, hanem a kiadóhivatalunk eszközli a
bejelentett címváltozás alapján, a nagyobb arányú címnyom-
tatási költségek megtakarítása céljából. Kérjük tehát, hogy
főleg reklamációkkal a t. előfizetők ne forduljanak hozzánk.

T. A. 1. A tojásokon ülő lúd 2 naponta egyszer veendő le a
tojásokról. Ha azonban a kotló önként leszáll és ürítés, némi
evés és ivás után ismét rálép fészkére, ez esetben ebben a szo-

kásában nem kell megakadályozni. A tojások nem hülnek azért ki. A vízre való bocsájtás nem csak hogy nem szükséges, de egyenesen káros. Elég, ha a kotló helyiségbe helyezett nagyobb-szerű vizes edényben kissé felfrissíti magát a kotló. Ha a lúd-kotló naponta gyakran száll le tojásairól, az már baj s ebben úgy lehet megakadályozni, hogy leborítjuk egy megfelelő nagy-súlyú kosárral s annak tetejére egy nehezebb fadarabot teszünk, hogy a lúdkotló alóla ki ne bujhasson. A ludaknak kotlás alatt csak tengeri adagolandó s víznek állandóan nem kell a kotló mellett állani. Ha a kotló elhull s a tojások egy óránál tovább voltak meleg takaró nélkül, ez esetben az azokban levő ébrény elpusztult s a tojásokból nem fognak a libák kikelni. Az mellé-kes, hogy hány hetes ébrények voltak azok.

2. A levél 2. pontjában eléggé jól leírt kórbonczani elválto-zások bélgümőkór fenforgására utalnak.

A betegség nem gyógyítható.

A fertőzés a beteg szárnyasok bélsarával történik, mely a betegség kórvagyát tartalmazza.

Történhet a szárnyasok fertőzése emberi köpettel is.

A főzött, illetőleg a sütött szárnyas husa ártalom nélkül élvezhető, miután a kórvagyot a magas hő előli, bár a bak-terinmok által termelt mérgező anyag a hő hatására még nem bomlik fel. Utóbbi azonban legfeljebb muló hurutot okozhat, ha nagyobb mennyiségben van jelen.

3. A méhek a velük foglalkozókat egyformán szúrják tavasz-kor és nyáron is; kiváltképp olyan méhesalád csip, szúr nagyon, a mely anyátlan vagy «ál-anyás».

A ki a szúrását ki akarja kerülni, annak a kezét be kell dör-zsölni «federveissal», melyet a cipőbe is szoktuk szórni, azon csúszik a méhfullánkja és nem bír szúrni. Olyan kaptárba, a melyben a méhek nagyon szúrnak, naponta 2—3-szor pipa vagy szivar füstöt kell fujni, mert attól a méhek egy kissé megszelidülnek. Azonkívül arcvédőt kell egy ideig az olyan méhésznek használni, a ki a méhcsípéshez még nincs hozzászokva.

A ki csak teheti, az ne menjen fehér avagy fekete ruhában a méhekhez, mert ezt a két színt a méh nem szereti, de a zöl-det igen; zöld ruhában akár tánczolhat is a méhész a méhes előtt, abban nem bántják a méhek.

Van egy «*Apisol*» nevű olaj, ha ezzel megkenjük a megszúrt helyet, úgy az nem dagad meg. Ezt az olajat az Orsz. Méh. Egyesületnél, Bpest IX., Üllői-út 25. sz. a. lehet kapni, ára egy kis üvegnek 1 korona.

(bl).

R. P. 10. szolgálati év után az évi 600 K rendszeres fizetést élvező altisztet vagy szolgát évi 360 K nyugdíj és évi 120 K lakbérnyugdíj, a nem rendszeres évi fizetést élvező altisztet vagy szolgát pedig évi 300 K nyugdíj és évi 120 K lakbérnyugdíj illeti meg. — 29 évi szolgálat után az évi 1200 K fizetést élvező kincstári főerdőrnek évi 936 K nyugdíjra és évi 240 K lakbérnyugdíjra van igénye.

P. B. 1. Előfizetése márczius hó végével már lejárt; szives-kedjék azt mielőbb megújítani.

2. Arra a kérdésre, hogy a miniszteriumok valamelyikéhez benyújtott kérvényt mennyi idő alatt intézik el, nem tudunk feleletet adni. Elintézhetik azt egy hét alatt is, de elhúzódnak az elintézés akár egy évig is.

H. V. Az uraságnak nem áll jogában önt a vadőri vizsga letételében megakadályozni s ezért, ha a szükséges okmányokat nem akarja kiadni, forduljon panaszával a bírósághoz.

G. I. Hivatalos ügyek állásáról senkinek se adhatunk fel-világosítást, de azért kérvényének mielőbbi elintézését meg-sürgöttük.

W. V. 1. A vadőri vizsgák az erdőőri szakvizsgákkal kap-csolatban, a kir. erdőfelügyelőségeknél ősszel (rendszerint októ-ber hóban) tartatnak. 2. Vadőri vizsgát az tehet, a ki írni, ol-vasni és a négy közönséges számművelet szerint számolni tud, legalább 3 éven át szakadatlanul vadászati gyakorlati szolgál-atban állott, feddhetlen magaviseletű, ép, erős, egészséges, és 20. életévét betöltötte. A vtzsgára a kir. erdőfelügyelő ad engedélyt; a vizsgadíj 10 korona. 3. Teljesen elég, ha a Hönig István

«A vadőr», vagy az Illés Nándor «Vadőr» című művéből ké-szül. Hönig könyve az Országos Magyar Vadászati Védegylet titkáranál, Budapest (V., Földmívelésügyi miniszterium), Illés könyve pedig Nagel Ottó könyvkereskedőnél, Budapest (IV., Ferencziek-tere 9 szám) 1 koronáért kapható. 4. A kérvényhez olyan okmányokat kell csatolni, a melyekkel a 2 alatt említett feltételek igazolhatók. 5. A 10 fillért a lap javára bevételeztük.

B. D. 1. Örülünk, hogy adott felvilágosításunk alapján ügye kedvező elintézését nyert.

2. Az erdőőrök is tarthatnak kettőnél több fegyvert, de a többlet után a fegyveradó meg kell fizetniük.

H. A. A budapesti detektiv-testületbe csak olyan egyént vesznek fel, a kinek legalább négy középiskolai, vagy hat pol-gári iskolai minősítése van, a magyar és német nyelven kívül legalább még egy nyelvet tökéletesen beszél és erős testalkatú. A további részleteket nem ismerjük. Ha a fenti feltételeket ig-a-zolni tudja, úgy adja be a kérvényét Nagy Károly detektiv-felügyelő úrhoz, Budapest (Rendőrkapitányság) címezve. Az ügyes detektiv szép mellékljövdelemre tehet szert.

Sch. M. A mint a nyugdíjszabályzatot a földmívelésügyi mi-niszter úr jóvá fogja hagyni, azt önök is meg fogják kapni. Ha addig is óhajt valamit tudni, forduljon az állami erdőhiva-talhoz, mert mi az egész szabályzatot nem ismertethetjük, mivel arra nincs helyünk.

A 10 fillért a lap javára bevételeztük.

A. I. 1. A setter rühös. Úgyszintén a német vizslák is, a melyek tényleg a settertől kapták a bajt. Igen vigyázni kell a kezelésnél, mert a betegség az emberre is átragadhat. Minden esetben ha a kutyát érintette, mossa meg a kezét jól, meleg szappanos vízzel és kefével.

A kezelés a következő: először nyírja meg a kutyát. Aztán vegyen zöld szappant és kenje be vele a kerges részeket. A szap-pant hagyja 1—2 óráig a bőrön, aztán mossa le langyos vízzel és kefével. A kerges bőr, illetve a varrak felpuhulnak és köny-nyen leválnak ez alkalommal. Másnap aztán dörzsölje be a kutya testének egy harmadrészét kátrányszappannal, harmad-nap a test második harmadát és így tovább. A szappan habját 5—6 napig a bőrön hagyjuk, aztán langyos szappanos vízzel lemossuk. A rühöt apró, szabad szemmel nem látható atkák okozzák. A kátrányszappan csak a már kifejlődött atkákat pusztítja el, a bőr mélyébe rakott petéket azonban nem, azért az eljárást 3—4 nap mulva ismételni kell esetleg többször is, hogy az újonnan kikelő petéket is elpusztítsuk. A kátránykezelés alatt a kutyának naponként 3—4 gr. glaubersót kell adni belső-leg, esetleges mérgezések elkerülése végett. Természetesen arra is ügyelni kell, hogy a kutya a szert le ne nyalhassa magáról.

A kezelést mindaddig folytatni kell, míg több apró piros folt nem keletkezik a bőrön. Ha a pattanások látszólag genyet tartalmaznak, akkor azokat egyenként ki kell nyomogatni, de a belőle kibugyanó váladékot gondosan le kell mosni, illetve tiszta vattával letörölni és a vattát elégetni, mert a pattanások-ban rendszerint rühátka-petétek vannak, a melyek a szőrön meg-tapadva kikelnek.

A kutya fekvőhelyét is alaposan meg kell tisztogatni. Ha pokrócra már nem sokat ér, akkor azt legjobb elégetni úgy, mint a szalmazsákját is. Jobb takarót pedig forró vízben ki kell főzni, hogy a megmosdatott kutya a fekvőhelyéről ne szedhes-sen fel új atkákat.

2. A leírásból ítélve, a sertések is rühösök. Ha csak néhány darab betegedett meg, akkor azokkal éppen úgy kell elbánni, mint a kutyákkal. Ha azonban több állat betegedett meg, akkor a fűrészteshez kell folyamodni.

Az eljárás a következő: A sertéseket megnyírjuk, már a mennyire szükségesnek mutatkozik, aztán a kerges részeket zöld szappannal bekenjük. Másnap aztán szétől és légvontattól védett tiszta napos helyre két kádat állítunk, az egyik legyen lapos. A mélyebb kádba 250 liter 37 C. fok meleg vizet és 6½ liter tisztított kreolint öntünk. A sertéseket egyenként megfogva két ember tartsa 3 percig a fürdőben, úgy, hogy az állat a

hátán feküdjék és csak az orra legyen künn a vízből. Három perc múlva az állatot tegyük át a lapos kádba, a hol két ember kefével ismét 3 perczig dörzsölgesse meg jól, aztán ismét mártsuk be a kreolinos vízbe és ereszszük szabadon. Vigyázni kell azonban, hogy egy darabig, míg teljesen meg nem száradtak, meg ne hüljenek, hideg légáramlat vagy szél ne érje őket és meg ne ázzanak. Egy hét múlva ismételni kell az eljárást s ha még mindig mutatkoznak újólagos pörkök és kergek, esetleg harmadszor is meg kell őket fürdetni.

Természetesen a fürdetés alatt a sertésolákat is alaposan ki kell tisztogatni, forró lúggal megsikálni és meszolni, hogy a sertések tiszta helyre kerüljenek és újra fel ne szedjék az ólban elhullatott atkákat.

Dr. Kukuljevič József.

3. Harmadik kérdésére lapunk legközelebbi számában fogunk válaszolni.

P. J. Előfizetése a beküldött 4 koronával ez év végéig rendezve van.

Vadász. Hirdetését háromszor díjmentesen hozzuk.

Cz. B. A budapesti lakásjegyzékben két W. K. fordul elő, az egyik hajógyári tisztviselő, lakik: III., Szentendrei-út 78 sz., a másik dr. W. K. magántisztviselő, lakik: I., Gaál-utca 4 sz. Az «Országos magyar galamblovó-egylet», (III., Szt.-Margitsziget) elnöke: gróf Zichy Kázmér, titkára pedig: Gyapai Nándor.

Sz. J. M. 1. Az 1914. évi «Erdészeti Zsebnaptár» még kapható. Kedvezményes áron annyi példányt kaphat, ahány előfizető részére kéri.

2. A nélkül, hogy a helyi, keresleti és szállítási viszonyokat, valamint a fa minőségét ismernők, határozott választ nem tudunk adni. Tájékoztatásul azonban közöljük a tölgy és szil műfa átlagos *tővéreit*, ezekhez tessék a kitermelési költségeket — a mi m³-kint mintegy 1 kor., 1.20 kor. lehet — hozzáadni:

tölgy:	15 cm. középátmérőig	m ³ -kint	4—8 K
	15—20 "	"	" 5—11 "
	21—30 "	"	" 9—17 "
	31—40 "	"	" 12—20 "
	41—50 "	"	" 17—26 "
	51—60 "	"	" 21—30 "
	61 " felüli "	"	" 24—34 "
szil:	26 cm. középátmérőig	"	8—14 "
	26 " felüli "	"	12—23 "

ÁLLASKERESLET ÉS KINÁLAT

Huszonhárom éves, erőteljes, négy évet kiszolgált katonai altiszt, mesterlövő, elemi és gazdasági népiskolát kitünően végzett, szép írással bíró fiatalember, erdészetenél (mint erdőszolga, erdőlegényi, erdőőri, vagy irodai alkalmazott) vagy ehhez hasonló állást keres. Állását azonnal elfoglalhatja. Beszél magyarul és szláv nyelveken. Címe: Kelemen Imre, Vilmány, Abaujtornamegy. (25.)

22 éves, róm. kath. nőtlen, egészséges, erős, katonai kötelezettségének mint szakaszvezető tett eleget, azonnali belépésre uradalomnál vadászsegédi, vadőri, erdőszolgai stb. szolgálatot keres. Erdőszolgai minőségben már alkalmazva volt. Igényei szerények. Cím a kiadóhivatásban. (5.—1.)

Erdőőri szakiskolát végzett egyén, kitünő gyakorlattal, állást keres. Kiszolgálás kezelésére ajánlkozik. Címe a szerkesztőségénél megtudható. (35.)

49 éves, róm. kath., nős, gyermektelen, hat gimnáziumot végzett, szakvizsgázott erdőőr, ki magánuradalomokban mint erdőőr és felügyelő, továbbá gazdaságban mint tiszt volt alkalmazva, az erdészet, mezőgazdaság és irodai teendőiben teljesen jártas, megfelelő állást keres. Címe: Petrovits Gábor szakv. erdőőr Técső, (Máramaros megye) (33.)

Azonnali belépésre 25—40 év közötti erélyes, feltétlenül józan erdőőr kerestetik. Összfizetés mintegy 1000 kor. Pályázatok bizonyítványmásolatokkal — melyek vissza nem adatnak — Bajesy László, Moha (Fejér m.) címre küldendők. (26.)

Erdőőri, vagy erdőlegényi állást keres azonnali belépésre 26 éves, nőtlen, 165 cm. magas, erős testalkatú, három évet szolgált csendőr. Beszél magyarul és keveset németül. Címe a szerkesztőségénél megtudható. (27.)

31 éves, nős, szakvizsgázott, jeles bizonyítványokkal rendelkező erdőőr, a ki a vadászati teendőiben is teljesen jártas, azonnali, vagy május elsői belépésre megfelelő állást keres. Címe a szerkesztőségénél megtudható. (28.)

Erdőlegényi, vagy erdőőri állást keres egy a m. kir. VI. számú csendőrkerületnél harmadik évét szolgáló 29 éves, róm. kath., nőtlen, 176 cm. magas, ép, egészséges egyén. Beszél magyarul és németül. Címe a szerkesztőségénél megtudható. (29.)

Azonnali, vagy későbbi belépésre erdőőri állást keres 22 éves, nőtlen, erdőőri szakiskolát végzett és szakvizsgázott egyén, ki az erdészet minden ágában jártas. Beszél magyarul és románul. Címe a szerkesztőségénél megtudható. (30.)

Két középiskolát végzett, 25 éves, nős, gyermektelen, jó írású, kiszolgált katonai altiszt, mesterlövő, ki az irodai teendőiben is jártas, józan, megbízható, vadászati vagy más bizalmi állást keres. Címe a szerkesztőségénél megtudható. (31.)

Erdőőr, ki az erdészet és vadászat minden ágában jártas, erdőőri vagy vadőri állást azonnali belépésre keres. Fő- és apróvad vadászatánál kitünő jártassággal bír. Kitünő bizonyítványokkal rendelkezik. Címe a szerkesztőségénél megtudható. (32.)

Állást keres négy középiskolát és erdőőri szakiskolát végzett, jól szakvizsgázott, irodai teendőiben és fáczánnevelésben jártas, 28 éves, a napokban nősült egyén. Címe: Hollósy Árpád Nyitra, Major-utca 17. (34.)

HIRDETÉSEK

Báró Hildprandt Ferdinand fenyőházai bérletére keresek egy 20—24 éves, szakvizsgázott nőtlen, magyar honos vadórt, ki a magyar és tót nyelvet szóban és írásban bírja. Alkalmazás esetén lakást és ellátást a másik vadórnel kap. Fizetési feltételeket, eddigi végzettség és szolgálat leírását tartalmazó megkeresések magyar nyelven alulirothoz intézendők.

Fenyőháza, 1914 április 13.-án.

Bartók Ernő

m. kir. erdőmérnök.

(3. II. 2.)

Torda-Aranyos vármegye területén az állami kezelésbe vett erdőknél felvinczi-marosludasi erdőőri állás betöltésére pályázat hirdettetik.

Az erdőőr évi fizetése 600 kor., 60 kor. lakpénz, 200 kor. utazási átalány, 10 kor. irodaátalány.

Pályázhat azon magyar állampolgár a ki: a) feddhetetlen előéletű; b) 24 évesnél nem fiatalabb, 35 évesnél nem idősebb; c) az erdőőri szakvizsgát letette; d) ép szellemi erő és egészséges testalkat mellett, hibátlan beszélő-, halló- és látóképességgel bír.

A kellően hiteles okmányokkal felszerelt, sajátkezüleg irt folyamodványok f. é. május hó 25.-ig a tordai m. kir. állami erdőhivatalnál adandók be.

Torda, 1914. évi április hó 10.-én.

Ercsényi Béla

m. kir. főerdőtanácsos.

(4. II. 2.)

Termelt fenyőhaszonfa-eladás. 18032/1914. I. B. sz. A zólyomlipcsei m. kir. erdőgondnokságban termelt 16328'30 m³ fenyőhaszonfa huszonhét eladási csoportra megosztva, zárt írásbeli ajánlatok útján fog eladatni.

Ajánlatok legkésőbb 1914. évi május hó 27-én déli 12 óráig nyújtandók be Besztercebányán a m. kir. erdőigazgatóságnál, a hol azok 1914. évi május hó 28-án délelőtt 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Árverési feltételeket, a faanyag csoportosítását és kikiáltási árait feltüntető kimutatás, ajánlati űrlap és boríték a besztercebányai erdőigazgatóságnál szerezhetők be.

Budapest, 1914. évi április hóban.

(6.) **M. kir. Földművelésügyi Miniszter.**

Kincstári vadászat bérbeadása. 2267/1914. sz.

A bustyaházai m. kir. erdőhivatalnak alárendelt királymezői felső m. kir. erdőgondnokság kezelése alatt álló 10329 kat. holdas Jablonicza nevű vadászterületnek 1914. évi július hó 1-től 1924. évi június hó 30-áig terjedő tíz (10) évre leendő bérbeadása iránt a bustyaházai m. kir. erdőhivatalnál folyó évi június hó 15-én d. e. 10 órakor zárt írásbeli versenytárgyalás fog tartatni. Vadállomány: szarvas, medve, őz, siketfajd.

Kikiáltási ár, mint évi haszonbér 3000 kor. Bánatpénz 300 kor.

Bővebb felvilágosítás a nevezett erdőhivatalnál és a földművelésügyi Miniszterium II/2 (vadászati) osztályában szerezhető.

Budapest, 1914 április hó.

(7.) **M. kir. Földművelésügyi Miniszter.**

Termelt tölgyrönkfa-eladása. 1561/1914. sz. A csálai m. kir. erdőgondnokság kerületében termelt mintegy 677'45 m³ tölgyrönkfa zárt írásbeli ajánlatok útján fog eladatni.

Az ajánlatok folyó évi június hó 3-án déli 12 óráig nyújtandók be az alulirt m. kir. főerdőhivatalnál, hol azok június hó 4-én délelőtt 9 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Az értékesítési feltételek, a rönkfa vastagsági méreteit és kikiáltási árát feltüntető kimutatások, ajánlati űrlap és boríték az alulirt m. kir. főerdőhivatalnál szerezhetők be.

Lippa, 1914. évi április hó.

(8.) **M. kir. Főerdőhivatal.**

Fenyőhaszonfa-eladás. 18451/1913. I. B—1. sz. A kolozsvári m. kir. erdőigazgatósághoz tartozó gyalui és jósikafalvai erdőgondnokság 1914—1916. évi fenyőfa-termése a hidegszamosi kincstári gőzfürész bérletével kapcsolatosan zárt írásbeli ajánlatok útján fog eladatni.

Az ajánlatok legkésőbb 1914. évi május hó 19-én déli 12 óráig nyújtandók be a kolozsvári erdőigazgatóságnál, a hol azok május hó 20-án délelőtt 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni. Árverési és szerződési feltételek, a kikiáltási árak kimutatása, ajánlati űrlap és boríték a kolozsvári erdőigazgatóságnál szerezhetők be.

Budapest, 1914. évi május hóban.

(9.) **M. kir. Földművelésügyi Miniszter.**

Vékony fenyőhaszonfa-eladás. (Rakodókon). 17185/1914. I.—B-1. A kisgarami, cserpataki, karámi, dobrócsi, mihályteleki, benesházai és vaczoki erdőgondnokságnál termelt 145,334 drb fenyőkaró, 38252 drb erdei lécz, 254,957 folyóméter rudfa, 46 m³ cellulosefa és 2656'24 m³ egyéb fenyő épület- és műszerfa zárt írásbeli ajánlatok útján fog eladatni.

Ajánlatok legkésőbb 1914. évi május hó 27-én déli 12 óráig nyújtandók be Besztercebányán a m. kir. erdőigazgatóságnál, a hol azok 1914. évi május hó 28-án délelőtt 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Árverési feltételek, a faanyagok csoportosításának és a kikiáltási áraknak kimutatása, ajánlati űrlap és boríték a besztercebányai erdőigazgatóságnál szerezhetők be.

Budapesten, 1914. évi április hóban.

(10.) **M. kir. Földművelésügyi Miniszter.**

Pályázati hirdetmény. 330/1914. sz. Alulirt m. kir. járási erdőgondnokság Nyitra vármegye közíg. erd. bizottságától nyert megbízás alapján a nagyünyi kerületi erdőőri állásra pályázatot hirdet. Javadalmazás: 700 kor. fizetés, 100 kor. lakbér, 200 kor. lőtartás, 28 kor. tüzfaváltság.

Pályázók 1 koronás bélyeggel ellátott sajátkezüleg irt kérvényeiket az erdőtörvény 37. §-ában előírt minő-

sítésüket, ép és egészséges testalkatukat, életkorukat, eddigi alkalmaztatásukat igazoló bizonyítványokkal felszerelve a m. kir. járási erdőgondnoksághoz Póstyénbe legkésőbb 1914 június 15-ig nyujtsák be, később érkező és kellően fel nem szerelt kérvények figyelembe nem vétetnek. Tót nyelv bírása előny. (11. II. 1.)

Kerestetik egy erdőőr, ki a vadászatban is jártassággal bír. Fizetése évi 900 kor. készpénz, mely ötször ötvenként 100 kor.-val emelkedik, 40 kor. cserkészpénz, 1 rend ruha, szabad lakás, 1 m. hold föld, szabad tüzelés, duvadak után lődij.

Okmányokkal s az eddigi szolgálati bizonyítványokkal felszerelt kérvények május 25-ig küldendők. Az állás június 1-én foglalandó el.

Diósjenő (Nógrád m.) 1914. április 28.

(12.) **Rákossy Márton** erdőm.

Tölgyrönkő-eladás. 18543/1914. I.—B.—1. sz. A diósgyőri és mocsolyástelepi m. kir. erdőgondnokság 1914. évi vágásaiban termelt és az erdei rakodókra kihozott 487 drb 319-54 tömör köbméter tölgyrönkő 5 (öt) eladási csoportban, zárt írásbeli ajánlatok útján fog eladatni.

A zárt írásbeli ajánlatok 1914. évi május hó 28-án déli 12 óráig a tótsóvári m. kir. erdőhivatalnál nyujtandók be, a hol azok május hó 29-én délelőtt 10 órakor nyilvánosan bontatnak fel.

Az értékesítési feltételek, ajánlati űrlap és boríték a tótsóvári m. kir. erdőhivatalnál szerezhetők be.

Budapest, 1914. évi május havában.

(15.) **M. kir. Földművelésügyi Miniszter.**

Tölgyhaszonfa-eladás. (Vasuti rakodókon.) 18443/1914. I.—B.—1. sz. A zsarnóczai m. kir. erdőhivatal területében termelt s a zsarnóczai geletnek-szklénófürdői és garamszentkereszti vasuti állomásokhoz kiszállított, kéregben mért 3386-63 köbméter tölgy haszonfa (részben furnir rönkö) tizenkilenc csoportra megosztva, zárt írásbeli ajánlatok útján fog eladatni.

Az ajánlatok legkésőbb 1914. évi június hó 3-án délután 5 óráig nyujtandók be Zsarnóczán a m. kir. erdőhivatalnál, a hol azok június hó 4-én délelőtt 10 órakor nyilvánosan fognak felbontatni.

Részletes adatok, az árverési és egyuttal szerződési feltételek, ajánlati űrlap és boríték a zsarnóczai m. kir. erdőhivatalnál szerezhetők be.

Budapest, 1914. évi május hóban.

(14.) **M. kir. Földművelésügyi Miniszter.**

Pályázati hirdetmény. 1032/1914. sz. Heves vármegye pétervásárai járásában kinevezés folytán megüresedett járási erdőőri állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Javadalmazás: évi 600 kor. fizetés, 100 kor. lakpénz, 140 kor. utazási átalány, 60 kor. ruhaátalány és az Orsz. gazdasági munkáspénztárban való rendes tagság utáni tagsági díj, melyet a vármegyei alap fizet.

Pályázhatnak mindazok, a kik 24-ik életévüket betöltötték, de 35 évesnél nem idősebbek, feddhetlen életűek, törvényes szakképzettséggel bírnak, teljesen egészségesek és a hivatalos nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírják.

A szabályszerűen kiállított és sajátkezüleg írt kérvények az előbb felsorolt kellékeket igazoló hiteles okmányok csatolása mellett legkésőbb f. évi június hó 10-ig az egeri m. kir. járási erdőgondnoksághoz (Eger, Szvorényi József-utca 29. sz.) lehetőleg személyesen nyujtandók be.

Eger, 1914 május 8-án.

(13.) **Majzik Victor** alispán, elnök.

Egy erdőőri pályára készülő legényt felfogadnék 2 év tartamára s elméletileg és gyakorlatilag kiképezném. Ajánlatokra bővebb felvilágosítást ad Hornik Károly Gírált (Sáros m.) (17. III. 1.)

Pályázati hirdetmény. 231/1914. A lemondás folytán üresedésbe jött Stósz községi erdőőri állásra pályázatot hirdetek. Felhivom azon szakvizsgázottakat, kik az állást elnyerni óhajtják, hogy képesítésüket s eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket folyó év június hó 10-éig adják be, mert e határidőn túl beérkező kérvényeket figyelembe venni nem fogjuk.

Az állás javadalmazása: 1. 960 kor. évi törzsfizetés; 2. 100 kor. évi lakbér; 3. 12 bécsi öl kemény tűzifa házhoz szállítva; 4. 20 kor. jelentkezési költség; 5. Minden kitermelt tőke után 03 fill. tőkepénz. A megválasztott erdőőrt a birtokos község betegség és baleset, valamint rokkant és nyugdíjra bebiztosítja.

Stósz, 1914 május 12.

(18.) **Előljáróság.**

Pályázat erdőőri állásra. 332/1914. sz. A jászóvári prépostságnál, melyre katolikus 35 évesnél nem idősebb egyének pályázhatnak.

Javadalmazás: készpénzben 300 kor., 2-8 hl. buza, 10 hl. rozs, 4 hl. árpa, 18 ürm. tűzifa, 2 drb szarvasmarha nyári legeltetése és 50 kor. szénapénz, 1 k. hold tavaszföld, téli, nyári egyenruha, egy pár csizma, a tiszta jövedelem után járó százalékából aránylagos részesedés, erdei kihágásokból 25% és lőpénz.

Sajátkezüleg írt folyamodványukat megfelelő okmányokkal felszerelve, f. évi július hó 15-éig az uradalmi jószágkormányzósághoz czimezve (Jászó, Abauj-Torna vármegye) nyujtsák be.

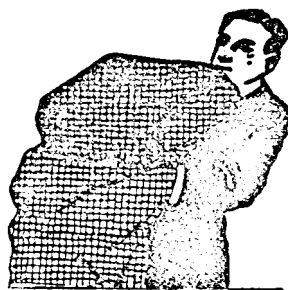
Az állás július hó 1-én esetleg hamarabb is elfoglalható. Jászó, 1914. május hó 12-én.

(19.) **Jászóvári prépostsági erdőhivatal.**

Veszek egy idei uhut. Czím: Andrusek Imre vadász. Komárom megye u. p. Kurtakesz. (16.)

Méhkasokat gyékényből szállítok. Közönséges kupkas 1 kor. Igen nagy 1-50 kor. Átmeneti 2-40 kor. A két utóbbi Hanemann-rácsal ellátva.

(2. v. 2) **Matuska István,** Nagykároly.

Úri és női ruhának való

brünni posztót

legolcsóbb áron

Etzler és Dostal cézgnél

Brünn, Schwedengasse 5 z,

a tanárok és állami tisztviselők egyesületeinek szállítóinál lehet beszerezni.

A magánember sok pénzt takarít meg, ha a posztót közvetlenül a gyártelepről szerzi be. — Bármily áron eladott árú új és divatos. — A legkisebb mennyiség is szállítva lesz. Gazdag tartalmú mintacsomag megtekintésre díjtalanul és portómentesen szállítatik. (1. VIII. S.)

HIRDETÉSEK felvételnek a kiadóhivatalban Budapest, V., Alkotmány-u. 6.